

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLAND ST.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLAND ST.

NO. 288. — ŠTEV. 288.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 7, 1912. — SOBOTA, 7. GRUDNA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX

Avstrija in Italija protestirata. Grki nadaljujejo s sovražnostmi.

SKUPNEMU NASTOPU AVSTRILJE IN ITALIJE PRIPISUJEJO VELIKO VAŽNOST, KER KAŽE TA NASTOP SPORAZUM GLEDANO NA BALKANSKO VPRAŠANJE.

NAČRTI BOLGARSKE

PRIPRAVLJA SE NOVA ZVEZA S SREDOZEMSKIM MORJEM. — RUSIJA IMA 18 VOJNIH ZBOROV NA AVSTRILJSKI MEJI. — MIROVNI DOGOVORI NA DUNAJU.

Dunaj, Avstrija, 6. dec. — Avstro-ogrski in italijanski poslaniki v Atenah sta danes protestovala pri grški vladi proti obstojanju albanskega mesta Avlona; istočasno sta izjavila poslanika, da zavzeta Avlona ali Otoka Sasene ob albanski obali pri Grkih ni smatrati za permanentno.

Skupnemu nastopu Avstro-Ogrske in Italije pripisujejo tukaj veliko važnost, ker kaže sporazum teh obeh vlasti glede na albansko vprašanje.

Tukaj menijo, da bodeta ugovarjati Avstrija in Italija na konferenci poslaničkov v Londonu, da se ne sme ločiti od Albaniji Avlona, Drač ali Skader, niti San Giovanni di Medua.

London, Anglija, 6. dec. — Do sestanka mirovnih delegatov v Londonu se bavijo balkanski zavezniki s formuliranjem skupnega načrta zahtev, katere stavijo Turčiji. Balkanski zavezniki se posvetujejo glede svojih medsebojnih dolžnosti.

Dosedaj še ni formalnega potrdila, da so vse vlasti zadovoljne s konferenco poslaničkov v Londonu, toda nobenega vzroka ni za eventualno možnost, da bi se ta konferenca na katerikoli način zavlačila.

Stališče Grške, ki ni hotela podpisati premirja, je še vedno nezmenjeno. Čuje se, da nadaljujejo Grki s svojimi operacijami na otoku Chios in pri Janini. Njene ladje preiskujejo tuje.

Dunaj, Avstrija, 6. dec. — Glasom semkaj došlih brzojavk je postavila Srbija celo vrsto baterij na desnem obrežju Donave, baš nasproti ogrskemu mestu Orsova.

Berolin, Nemčija, 6. dec. — Glasom neke posebne brzojavke

iz Petrograda tukajšnjemu "Berliner Tageblattu" zbere Rusija tekem enega tedna ob avstriljski meji 18 vojnih zborov. V uradnih krogih tega ne smatrajo za znak, da grozi nova vojna, ampak za dokaz o tem, kako temeljito se je pripravila Rusija, ako bi prišlo do vojne.

Avstriljski zunanji urad je danes zavrnil vest, da je Avstrija poklicala svojega poslanika iz Srbije.

London, Anglija, 7. dec. — Neke brzojavka iz Sofije, tukajšnjemu "Daily Telegraphu" naznanjajo da se bavi Bolgarska z visokoletečimi načerti. Ako inter-nacionalizirano Solun, porabi Bolgarska vso svojo finančno moč za izpremenitev Orfanosa.

London, Anglija, 6. dec. — Do sestanka mirovnih delegatov v Londonu se bavijo balkanski zavezniki s formuliranjem skupnega načrta zahtev, katere stavijo Turčiji. Balkanski zavezniki se posvetujejo glede svojih medsebojnih dolžnosti.

Dosedaj še ni formalnega potrdila, da so vse vlasti zadovoljne s konferenco poslaničkov v Londonu, toda nobenega vzroka ni za eventualno možnost, da bi se ta konferenca na katerikoli način zavlačila.

Stališče Grške, ki ni hotela podpisati premirja, je še vedno nezmenjeno. Čuje se, da nadaljujejo Grki s svojimi operacijami na otoku Chios in pri Janini. Njene ladje preiskujejo tuje.

Dunaj, Avstrija, 6. dec. — Glasom semkaj došlih brzojavk je postavila Srbija celo vrsto baterij na desnem obrežju Donave, baš nasproti ogrskemu mestu Orsova.

Stališče velevlasti k balkanskim vprašanjem.

"Kölnische Zeitung" razpravlja o stališču velesil. — Poljski socialisti zvesti Avstriji.

JUGOSLOVANI V JEČAH.

Štirinajst jugoslovenskih vseučiliščnikov zaprtih radi "hujskanja". — Izpremenjene predloge.

Berolin, Nemčija, 6. dec. — Sedanje stališče velesil k razvoju na Balkanu opisuje danes nek oficijozni članek v "Kölnische Zeitung". Ta list piše, da bi bile pripravljene pristopiti bližje k balkanskim vprašanjem, ko jim je Visoka Porta in Balkanska zveza naznanila pogodbenim pomen pripoznanje izpremenbe. Enkrat so že bile pripravljene sodelovati. Takrat so povprašale pri balkanskih zaveznikih za mirovne pogoje, a dobile so v odgovor, da bodo zavezniki že sami opravili. Vlasti bi tedaj tudi sedaj naletele na odpor.

Dunaj, Avstrija, 6. dec. — V pravosodnem odseku poslanske zbornice se nadaljujejo posvetovanja o novih vojaških predlogih. Tekom zasedanja je izjavil poslanec Liebermann, da poljski socialisti niso za okrepitev srbskega imperikalizma. Proti Rusiji bi zvesto stali na strani Avstro-Ogrske.

Njemu se je pridružil poslanec Renner, ki je naglašal, da so vsi socialisti pripravljene se bojevati proti carizmu. (S čim, z orožjem v roki, ali mogoče s praznimi žakljami? Ali ne bi tudi tu tekla kričenjenji sodrugi pri Proletaratu?)

V brambnem odseku so precej izpremenili vladne predloge, nanašajoče se na mobilizacijo in pomoč prebivalstva v slučaju vojne. Štirinajst slovenskih in hrvaških vseučiliščnikov so obsodili v različne zaporne kazni. Bili so spoznani krivim hujskanjem prebivalstva proti vladi.

Taftov protest.

Washington, D. C. 6. dec. — Predsednik Taft je poslal danes kongresu izjavo, v kateri se protivi neodvisnosti na Phippinih. "Na Phippinih", pravi, "smo se vmešali v kulturo odvisnih narodov. Prizadevamo si v vseh ozirih povzdigniti oni narod, da si bode lahko s časoma zasigural svojo bodočnost. Toda naše delo še ni končano, naša naloga še ni gotova. Če bi imenovali Phippine sedaj za neodvisne, bi bila to zanje gotova, prezgodnja preprosta. Sedaj stoji trgovina te dežele na dobrem stališču, tovarne delajo in nikdar se ni toliko povpraševalo po delavskih močeh kot sedaj. Prebivalcem ne manjka ničesar in so s svojo usodo lahko popolnoma zadovoljni".

Štrajkarji zahtevajo milico. V Little Falls, N. Y. traja že dalj časa štrajk tekstilnih delavcev. Pri štrajku je prizadetih tudi več Slovencev. Solidarnost štrajkarjev je občudovanja vredna, toda toliko morajo pretrpeti strani oboroženih surovim, ki "morajo skrbeti za red in mir", da so naprosili guvernerja za milično vojaštvo, ki jih naj ščiti.

82 ribičev utonilo. Lizabona, Portugalsko, 6. dec. — Pred štirimi dnevi je odjadralo na odprto morje 192 mornarjev v malih ladjah. 110 se jih je vrnilo, drugi so skoraj gotovo žrtve silnega viharja, ki divja o tukajšnji obali.

Največja ladja. Parnik "Imperator" bo v najkrajšem času končan. Že začetkom prihodnje pomladi bo začel ta parnik družbe Hamburg-Amerika progce voziti iz Hamburga v New York. Ladja je dolga 879 metrov, široka 98 metrov. Mož-tva je 1100 mož. V prvem razredu je prostora za 700 potnikov, v drugem za 600 potnikov, v tretjem za 940 in v četrtem za 1750. Na ladji je torej prostora za 5100 oseb.

Socialisti nameravajo izključiti Haywooda.

Ako je resnica, da priporoča ta znani delavski voditelj nasilnosti, ga vržejo ven.

HUD POPER.

Način, kako agitirajo nekateri socialisti, je hud udarec za organizovano delo!

Utica, N. Y., 6. dec. — Tukajšnji člani Socialist Party so danes formalno priporočili, da naj preiše socialistični narodni odbor Haywoodove izjave in da ga naj stranka izključi, ako zagovarja nasilnosti. Haywood je znan delavski voditelj, agitator za delavsko organizacijo Industrial Workers of the World, omenjeni sklep so napravili tukajšnji socialisti, ko so izvedeli, da je priporočal Haywood v svojih govorih v tem mestu in New Yorku nasilnosti.

Meseca maja je bila namreč sprejeta izpremenba k ustavi socialistične stranke, da ne sme ostati član Socialist Party nikdo, ki zagovarja nasilnosti. (Tako spoštujemo pravi socialisti ustavo, da hočejo izključiti iz svojih vrst tako zaslužnega moža, kakor je Haywood, moža, katerega bi kapitalisti rajše danes kot jutri spravili na vislice! No, sodrugi, v Chicagi, kaj pravite k temu? Op. ured.). O tukajšnjem položaju se je izjavil Ott L. Endres, county agitator socialistične stranke, da je način, kako postopajo nekateri agitatorji J. W. W. samoten, da se je izkazal kot hud udarec organizovanemu delu. "Ne menim vseh pri J. W. W.", je izjavil, "ampak samo nekaterih vodje. Mi hočemo podprati delavce v njihovih borbah, a ne zagovarjati nekaj, kar je proti deceniji". (Ata Zavrtnik smejo tedaj pričakovati, da bodo v kratkem izključeni, če se Socialisti Party sploh zmeni za slovenske socialiste in njihovo "delovanje").

New Rochelle, N. Y., 6. dec. — V sredo se je tu vršilo zborovanje Local New Rochelle Socialist Party. Sprejeta je bila sledeča resolucija: "Sklenjeno, da smatra Local New Rochelle za interese socialistične stranke za najboljšo, ako se odpočkile sodrug Haywood iz narodnega izvrševalnega odbora".

Veliki stroški. Newyorská prometna komisija zahteva od mestnega sveta za pokritje svojih stroškov za prihodnje leto \$1,763,000.

Protištrajkarjem. Ogrske ženske so zavzele mesta štrajkujočih delavcev v Maleable Casting Iron Works v East Toledo, O. 200 mož in dek-kov je na štrajku.

Prijeta bančna tatova. V Minnepej, Manitoba, Canada, so prijeli večeraj detektivni dva Nemea, ki sta obdolžena, da sta ubegla bančna sela iz Nemčije odkoder sta jo pobrisala s 280,000 markami.

Carina bo znižana. Washington, D. C., 6. dec. — Poslanec Underwood, demokratiški predsednik odseka za sredstva in pota je izjavil, da bo carina na vse izdelke znižana.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ,

KAKO BI PRIMEROMA MORALA IZGLEDATI TURČIJA PO BALKANSKI VOJNI.
BULGARIA GREECE MONTENEGRO SERVA TURKEY IN EUROPE
THE PROBABLE DIVISION OF TURKEY IN EUROPE AMONG THE ALLIES.

Nove bojne ladje.

Zahteve mornarice Zdr. držav za prihodnje leto. Poročilo mornaricnega tajnika.

Mornarični tajnik Meyer se zavzema v svojem letnem poročilu za tri nove bojne ladje in pravi, da bodo kmalo stale Zdr. države na četrtem mestu z ozirom na pomorske velesile, če bodo kakor dosedaj gradile vsako leto samo po dve nove bojne ladje. Vprašanje internacionalnega miru še ni rešeno in tudi tako hitro ne bode. Za obrambo trgovine in svojih obali potrebuje naša dežela 41 velikih bojnih ladij in krizark, dočim jih ima sedaj samo še 34. Po njegovem mnenju je to najmanjše število, ki odgovarja trdnemu temelju z ozirom na druge sedanje države. Sedanja zrakoplovi nikakor ne zadostajo. Dočim so izdale Zdr. države v ta namen samo \$140,000, je izdala Japonska \$600,000 in od petih drugih evropskih držav vsaka okoli \$3,000,000. Sestavi naj se mornarska rezerva 50,000 mož; 25,000 naj se vzame bivših mornarjev in drugih rokodelcev, 25,000 pa mornarjev iz trgovske mornarice.

Obliž za ranjeno srce.

Porota v New Yorku je priznala večeraj gospici Edith St. Clair \$22,500, katero svoto mora plačati bogataš Erlinger, kot oškodnino za prelomljeno obljubo zakona. Gospica St. Clair je gledališka igralka.

Panika v cerkvi.

V Badajez na Španskem je nastal v neki cerkvi požar, baš ko bi imel blagosloviti duhovnik nek novi par. Gledalec se je polastila panika, vse je drlo k izhodu, in v gnječi je bilo ranjenih več oseb, med temi nekatere smrtno.

Oderuhinja obsojena.

Pred posebno poroto je bila 27 let stara Melvine Downe s št. 117, zap. 15. ulica spoznana krivim oduštvu. Za 25 dolarjev posojila je vzela šest dolarjev obresti.

Umor radi požirka mošta.

V Easton, Conn., je ustrelili farmer Charles Lobdell 25 let, starega Arthur Allena v prepiru, ki je nastal radi požirka jabolčnika. Lobdell je pod ključem.

Carina bo znižana.

Washington, D. C., 6. dec. — Poslanec Underwood, demokratiški predsednik odseka za sredstva in pota je izjavil, da bo carina na vse izdelke znižana.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ,

Zupanova izjava.

Zupanov odgovor na pismo Rev. Parkhursta. — Položaj v New Yorku ni tako slab, kot se misli.

Večeraj je govoril mayor Gaynor enopolturni govor o zločinah in korupciji našega mesta. Na pismo duhovno: Parkhursta je odgovoril sledeče: "Prostitucija, igranje, nedeljsko pijanjevanje in nepraznovanje "sabate" so štiri najhujša zla, ki mučijo prebivalstvo. Veliko je ljudi, ki to sprevidijo in mislijo, da je zupanu mogoče vse v eni noči spremeniti. Zakaj se ne pridejo te ljudje z menoj posvetovati. Rajši raznašajo vso stvar po časopisju in s tem mogoče nehoti vse veliko poslabšajo. Brezpomeno je delati zakone, ki nimajo trezne večine za seboj. Prostitucija se ne more odpraviti v par minutah. S silo se ne da veliko narediti, več z dobro besedo. Jezus ni zaničeval takih žensk, ampak jim je odpuščal in v odpuščenju je bila rešitev".

Glede igralcev se je izrazil, da bi bilo najboljšo vse, revne in bogate zapreti.

Ob koncu govora je rekel: "Poznam svojo slabo stran in napake in vem, da nisem dober človek. V svojem dolgoletnem službovanju sem si pa pridobil toliko skušenj, in prepračen sem, da je bilo v New Yorku vedno več korupcije, kakor jo je v tem času!"

Nečloveški bandit.

Pariz, Francija, 6. dec. — Ob deseti uri zvečer je prišel znan avtomobilni ropar Lacombe v hišo anarhista Ducreta in njegove žene. Imel je v rokah dva revolvorja in mu je rekel, da mora umreti, ker ga je baje izdal policiji. Prosila sta ga na vse načine, toda bandit je vstrajal pri svoji grožnji. Ropar mu je zapovedal, da naj vrže novce v zrak. Če se obrne na "cifro", bode moral takoj umreti, če pa na "moža", pa šele ob 6 uri zjutraj. Denar se je obrnil na "moža" in ob 6 uri zjutraj je Lacombe ustrelil Ducreta. Streljal je tudi na ženo, toda je zgrešil svoj cilj.

Mehikanski vstaši in dekleta.

Iz glavnega mesta Mehike naznanjajo, da so Zapatovi uporniki razdejali mesto Valle del Bravo v državi Mexico. Nad mestom so se na ta način znosili, ker jim prebivalci niso hoteli dati 19 mladenk, katere so zahtevali. Vse prebivalstvo je zbežalo v gore.

Novi ruski konzulati v Ameriki.

Petrograd, Rusija, 6. dec. — Minister za zunanosti Sasonov je predložil danes ministrskemu svetu predlogo, ki zahteva ustanovitev ruskih konzulatov v Pittsburgu, Seattle, Nome, Honolulu in Buenos Aires.

Parnik v nevarnosti.

Parnik "Easton" je obtičal v kletah in štirideset je oseb izpostavljenih viharju.

Duluth, Minn., 6. dec. — Potniški parnik "Easton" od Bootha k rti, s štiridesetimi potniki na krovu, je obtičal v kletkah Iroquois Riffs, na odprtem morju, trideset milj zapadno od Port Arthura. V bližini divja silen vihar in parnik se ne bode mogel več dolgo ustavljati pogubonosnim valovom. Sem je prišla vest, da je več ljudi izgubilo življenje, toda tukajšnji poslovodja omenjene parobrodne črte naznanja, da je vse moztvo in vsi potniki rešeni. Iz Port Arthura poročajo, da sta že odpeljala dva parnika na pomoč in da se ljudje že vkravajo. So-deeč po drugih vesteh se nahaja ladja v velikih nevarnosti. Ko je nastal vihar je bilo dvajset parnikov na poti, bojijo se nadaljnjih nezgod.

Neodvisen gospod.

Tisti ljudje, ki mislijo, da bode guv. Wilson kot predsednik nekaka igralka v rokah drugih, se presneto motijo. Že njegova kariera v New Jersey dokazuje, da je neodvisen, prostomislec človek. Razentega je rekel večeraj, da bode vpošteval vsak svet, trpeti pa noče nobene druge moči za prestolom.

Senat Princeton vseučilišča mu je večeraj poslal resolucijo v kateri mu čestita k izvolitvi in mu želi najboljšega vpzaha.

Novo upanje Anglije.

London, Anglija, 6. dec. — Novica, da namerava dati Canada \$35,000,000 za tri nove angleške bojne ladje, je povzročila v vsem angleškem časopisju velikansko veselje. "Standard" piše: "Če sprejme canadaska zbornica te predloge nas bode navdala prijetna zavest, da nimajo sovražniki Velike Britanije opraviti samo z otkom, ali kraljevino, ampak z ugledno svetovno vlado!"

Canada za Anglijo.

Ministrski predsednik Borden je predlagal v canadski dolenji zbornici, da naj daruje Canada tri dreadnoughte za angleško mornarico, zakar naj bi dobila Canada upliv na inozemsko politiko Anglije.

Predrzen napad.

Malvern, Ark., 6. dec. — Med Malvern in Transwood sta dva mlada roparja ustavila doneseni vlak St. Louis, Iron Mountain & Southern železnice. Nekega potnika sta ustrelila. Kar je bilo ljudi na vlaku, so morali oddati vse, kar so imeli pri sebi. Pozneje so onega roparjev prijeli, drugi je utekel.

Denarje v staro domovino

pošljamo:

50 kron	za \$ 10.25
100 kron	za 20.35
200 kron	za 40.70
400 kron	za 81.40
500 kron	za 101.75
1000 kron	za 203.00
2000 kron	za 405.00
5000 kron	za 1013.50

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljave razpošljamo na zadnje pošte c. k. pošto branilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najprihodnje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Boj za Makedonijo.

V petdesetih letih 19. stoletja je vladalo v Makedoniji še vedno naravno gospodarstvo. Kmetje niso prodajali svojih pridelkov, njihove družine so jih same porabile. Kmet ni proizvajal blaga za trg, temveč za lastno potrebo. Češar ni porabil sam, to je izmenjeval v naturalijah. Na tedenskih sejnih v Peču in Prizrenu so izmenjevali kmetje žito za sol, kožuho vino ip. tolščo za železo. Denarja niso uporabljali pri tej izmenjavi.

Po krimski vojni je naravno gospodarstvo polagoma propadlo. Pod pritiskom evropskega kapitalizma se je moralo umakniti denarnemu gospodarstvu. Dveh sredstev se je posluževal kapital, da izprevrže turški gospodarski ustroj: posegal je v razvojke se-stava državnih dolgov, osvojil si je gradnja železnice.

Od Rusije vedno znova ogroževana, si je morala Turčija ustvariti močno armado, plačevati evropski industriji ogromne svote za orožje in vojni material in v mnogih bojnih pohodih braniti svoje posostno stanje. Na ta način je postal turški državni zakon obremenjen s težkim državnim dolgom. Evropski finančni kapital se je vsesal v turške državne dohodke. Od leta 1881 so najvažnejši državni dohodki — monopol na sol in tobak, davek iz kolkov in na spirit, davek na ribolov in desetina od svile, carina na obrtni davek — odtrgani upravi turškega finančnega ministrstva in podvrženi upravnemu svetu, sestojecemu iz zastopnikov pariških, dunajskih, berlinskih, rimskih in carigradskih velebank. Ti dohodki se uporabljajo izključno za odplačilo dolgovnih obresti evropskemu kapitalu.

Tem silnic je morala Turčija prilagoditi na to, da poveča svoje dohodke iz drugih davkov. Pred vsem so bili to davki, ki jih je nosil kmet: desetina, zemljiški davek, davek na koštrune, govedo in svinje. Prilagoditi v plačilo večjih davkov, so se morali kmetje odločiti za prodajo enega dela pridelkov, da si preskrbe denar za davčnega iztirjaleca. Tako so pričeli prehajati k proizvajanju za trg.

Učvrščena je bila ta tendenca vsled gradnje železnice. Železnice, ki jih je po letu 1872 zgradil avstrijski, belgijski in francoski kapital, so uvažale evropsko blago na macedonske trge. Miku, da kupi to blago, se kmet ni mogel ustajljati. Prodajal je svoje žetve, da si pridobi denar za nakup tujih izdelkov. In za prodajo so nudila nova prometna sredstva priloznosti dovolj: preje je bilo nemogoče postavljati žito in živino na oddaljenejše trge, sedaj pa so železnice razširile trg za razpečevanje blaga. V vaseh so se pojavili žitni trgovci, ki so nakupovali žito in koruzo, da jo po novih železnicah popeljejo v velika trgovaška središča in pristaniška mesta.

Tako se je izvršil v Makedoniji tekem druge polovice 19. stoletja prehod iz proizvajanja blaga za trg, od naravnega gospodarstva do denarnega. Prva posledica te spremembe v gospodarskem življenju je bila poostreitev razrednih nasprotstev v deželi.

Oba velika razreda macedonske družbe so vlastelini (spahiji) na eni, kmetje na drugi strani. Razredno nasprotje vsebuje za eno tudi narodnostno in versko nasprotje: spahiji so Turki in mohamedani, kmetje pa Slovani in kristjani. Razmerje obeh razredov se je pod vplivom prehodno od naravnega gospodarstva do denarnega popolnoma spremenilo.

Najpreje so spremenili davčno upravo v deželi. Najvažnejši davek je desetina. Kmet mora, preden prične z mlatvijo, oddati desetino žetve kot davek. Ta davek dolguje kmet državi. Toda država je izročila pobiranje desetine spahijem v fevd, za kar so se leti morali zavezati, da ji preskrbe iz vzdržujejo vojnike: za vsakih 3000 asper desetinskih dohodkov enega moža. Odkar je revolucija v Evropi odpravila fevdno pravico, je bila po letu 1839 tudi v Turčiji odstanjena na fevdnem pravu sloveča vojna in davčna uprava. Spahije so oprostili dolžnosti preskrbovati in vzdrževati vojake; zato pa jim je bila odvzeta tudi pravica pobirati desetino. Desetina je pripadla zopet državi, ki je pa ni sama pobirala, temveč jo je dala davčnim zakupnikom v najem. Tako

je stopil namesto spahija davčni zakupnik, namesto fevdnega gospodara kapitalist.

Davčni zakup je kapitalistično podjetje. Obrdžati se mora le tedi, če more zakupnik izsiliti, od kmeta več, kot mora sam plačati državi. Čim več je Turčija, dušča se v neprestani finančni stiski, zahtevala od davčnega zakupnika, toliko silnjeje so morali leti pritisniti na kmeta. Povečanje njihovih zahtev je povzročilo hude boje s kmeti. Kmet mora puščati svoje žito toliko časa na njivi, dokler ne pride davčni zakupnik na polje, preceeni žetev in odpelje desetino. Da bi ocajnili zakupnika desetine, poskrijejo kmetje del žetve, preden pride zakupnik. Zakupnik se brani proti temu na ta način, da podkupi krajnega predstojnika in ga pokliče na pomoč. Tako vodi vsako pobiranje desetine do hudih bojov.

Gradnja železnice povečuje izsesavanje kmetov. Železnica olajšuje davčnemu zakupniku kontrolo nad kmeti, olajšuje odvažanje žita in njega razprodajo v velikih trgovaških središčih; železnica povečuje torej zakupnikovo pohlep. Zato se pomnože za gradbo železnice dohodki od desetine. Ko je bila leta 1894 izrečena prometna železnica Solun-Bitolj (Monastir), so se glasili plačilni odkazi zakupnikov desetine v obeh sandžakih na 74.974 funtov; leta 1899 so že poskočili na 222.515 funtov. Zaeno inia pomnožitev železničnega omrežja še drugo posledico: razširi se denarno gospodarstvo. Kmet se privadi velik del svoje žetve spraviti v denar. Zakupnik desetine je navadno obenem tudi žitni trgovec. Ker kmeta lahko muči s pomočjo podkupljivih uradnikov in krajnih predstojnikov, uporablja svojo moč v to, da povša kolikor sploh mogoče ne samo desetine, temveč da kmeta tudi prisili, da mu prodaja za nizko ceno ostanek svoje žetve. Tako plenijo in izsesavajo kmete pohlepni kapitalisti.

Drugi odušaji so pripomogli poslabšati kmetov položaj: povišanje zemljiškega davka, uničujoče živinske kuge, oropanje kmetov po velikih vojaških krdeh in premnogih bojnih pohodih. Kmečka pobeda povzroča na eni strani ogromno izseljevanje v sosedne dežele, pred vsem v Bolgarijo — tudi v Avstriji uporabljajo macedonskega delavca-popolnitka pri kopanju zemlje, pri gradnji železnice in vodnih regulacijah vedno pogosteje — na drugi strani se pomnožuje capinski proletarijat, iz katerega se rekrutirajo številne roparske tolpe. Kmečka pobeda spremeni končno tudi odnošaje med kmetom in vlastelinom.

Macedonski kmetje se dele v tri skupine:

1. Svobodni kmetje. Ti so lastniki zemlje, plačujejo samo državne davke, spahijem (vlastelinom) pa jim ni treba plačevati nikakih davščin.

2. Najemniki (kasimidžiji). Zemlja je last vlastelina, vendar ima kmet na njej stalno posestno pravico. Plačevati se mora gospodu takozvani kasim, najemnino v naturalijah ali v denarju.

3. Začasni najemniki (ispoldži). Zemlja je last gospoda. Kmet nima nikake posestne pravice. Vlastelin prepusti zemljo kmetu v obdelovanje, za kar mu mora ta izročiti en del pridelkov, navadno eno tretjino. Pobiranje se vrši na polju na sličan način kakor pri desetini. V najem vzeta kmetija s pripadajočimi najemniki vred se imenuje čiflik. (Čiflik je starejši kot turško vladanje. Izhaja od bizantinske parokije, ki je odgovarjala zapadno-rimskemu kolonatu. Turki niso ustvarili tega razmerja, postavili so marveč turškega spahija namesto grškega vlastelina ali namesto slovanskega plemiča.)

Pod vplivom denarnega gospodarstva se spremenil razmerje med temi skupinami kmetov. Svobodni kmetje postajajo vedno pogosteje najemniki: preko glave zadolženi kmeti da, da bi mu priskočil vlastelin v hudi stiski na pomoč, gospodu pismo, v katerem mu odstopa zemljo, pridriži pa si pravico obdelavanja proti plačilu najemnine. Tako postane svobodni kmet najemnik. Kadar ne more kmet nikjer več dobiti denarja za najemnino in davke, se mora vlastelinu enostavno kar umakniti in biti vesel, če mu ta prepusti kot začasnemu najemniku obdelavanje zemlje. Tako postanejo iz najemnikov začasni najemniki. Fevdni čiflik izpodrine svobodni kmeti stan.

Zaeno pa rastejo tudi zahteve, ki jih stavi vlastelin na začasne najemnike. Tudi njemu olajšuje železnica kontrolo nad kmeti. Tudi njegov pohlep po kmetovih pridelkih raste, odkar mu omogoča železnica z dobičkom prodajati žito na oddaljenejše trgiše. Tako se poostreje razredno nasprotstvo med vlastelini in začasnimi najemniki.

Pri turških oblastih ne dobe kmetje nobene pomoči. Turški uradnik in turški sodnik stojita vedno na strani mohamedanskega gospoda, ki ne varčuje z bakšišem, prosti slovansko-kristjanski raji, ki ji primanjkuje sredstev za podkupovanje.

Kmečka razjarjenost nad poslabšanjem njihovega položaja raste toliko bolj, ker vidijo kmetje svoje razredne in narodne tovariše v sosednih deželah, ki so osvobodili turškega gospodarstva, v veliko ugodnejših razmerah. Iz Srbije in Bolgarije so pognali turške spahije, kmet je svobodno lastnik zemlje, plačevati mu ni treba nikakih davščin vlastelinu, desetina v naturalijah nadomešča moderen davčni sistem. Nikako čudo, da si macedonski kmetje žele bolgarskih in srbskih čet kot osvoboditelje v svojo deželo!

Turčija ne more odpraviti fevdnega prava: razredu, ki edini še varuje in štiti njeno vladarstvo v Makedoniji, ne more odvzeti njegove življenske podlage. Mohamedanov, Turkov ne more razlastiti, da osvobodit s tem kristjane, Slovane. Preustroj fevdne pravne uredbe v meščansko se v Makedoniji ne dá izvršiti na nikak drug način, kakor z odstranitvijo turškega gospodarstva. Osvojitev Makedonije po Bolgariji in Srbiji pomeni za to deželo meščansko revolucijo — njeno leto 1789 ali 1848. Fevdalizem, prenesljiv, dokler je vladalo naravno gospodarstvo, je postal tam, kakor vsepovsod, nevzdržljiv; brž ko ga je preobrazilo denarno gospodarstvo. Kakor je bila preobrazba naravnega gospodarstva v denarno gospodarstvo v vsej Evropi poslednji vzrok vseh agrarnih revolucij, tako je danes v Makedoniji vzrok razsulu turškega gospodarstva. Osvojitev Makedonije po krščanskim balkanskim državam bi pomenjala velik zgodovinski napredek: osvoboditev kmeta iz nenasičnih kreppljev turškega fevdnega gospoda; razširjenje preozkih, vsak razvojke onemogočujočih mej krščanskih držav; osvoboditev turških kmetov v Anatoliji od ogromnih vojaških in davčnih bremen, ki jih morajo nositi, da štiti-tijo gospodarstvo 15.000 turških vlastelinov po Makedoniji. Že davno bi bil storjen ta zgodovinski korak, da ga ni ovrnil na eni strani narodnostni boj med krščanskimi balkanskimi narodi, na drugi strani pa velevlasti, ki podaljšujejo Turčiji življenje, ker se ne morejo zediniti glede delitve svoje dedščine.

Dr. Oton Bauer v "Zarji".

Usoda moža sufragetke.
Mrs. Whils, angleška sufragetka, je zelo bogata. Razen tega je pa še doktorica medicine in izvršuje zdravniško prakso. Davčni urad je brezuspešno zahteval od nje, naj plača davek. Rekla je, da bo takrat plačala, kadar dobi volilno pravico. Toda davčni urad se je pa obrnil na njene-ga sopraga, ki je pa reven kakor cerkvena miš. In ker Mrs. Whils ni hotela plačati predpisanega davka, so zaprlj njene-ga sopraga. Siromak sleherni dan piše svoji ženi, naj ga reši iz zapora, toda navdušena sufragetka se ne dá omečhati. In tako bo ubogi Whils čakal in čakal.

V enem mesecu porabili za 53 milijonov tobaka.

Statistični urad avstrijske tobačne režije priobčuje ravnokar statistiko meseca aprila 1912 prodanih fabrikatov. Zvišanje cen tobaku konzuma ni zmanjšalo, ampak celo povišalo. Meseca aprila 1912 je bilo cigare, cigar itd. prodanih za 7 milijonov kron več, kot meseca aprila 1911. Meseca aprila med drugim prodanih 185.808,453 cigar in 700.958,725 cigaret. Skupni dohodek iz vseh vrst tobaka je bil meseca aprila 1912 52.794,675 kron, leta 1911 45.536,417 kron.

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI DOLARJE. NAROČITE SE NANJI.

Za vsobino tujih oglasov ni odgovorno ne upravnistvo, ne vrednikstvo.

Po prvi zmagi.

(Sličica iz Sofije.)

O štirih popoldne se je ljudstvu, ki je stalo okoli posloplja vojnega ministrstva, pokazal štabski častnik. Množica je utihnila, oči vseh s obile obrnjene k malemu balkonu na posloplju. "Lozengrad je padel!" "Ura!" je zagrmela množica. "Živela armada!" Glasovi in vzkliki so se strnili v šumenju in človeška masa se je razletela po vseh ulicah mesta Sofije.

Jesenski dan se nagiba h kraju, malo prši, a ulice so polne ljudstva kakor ob največjih praznikih.

Hiše so namah razsvetljene z bakljami, električne svetilke povsod žare, ljudstva vse polno in povsod se slišijo radostni klicji in pozdravi.

Naenkrat se prikaže od daleč nejasna masa ljudi, ki prihaja vedno bližje.

Manifestacija! V pravih vrstah koraka ljudstvo, nad njim vihrajo na visokih drogih zastave zaveznikov: bolgarske, grške, srbske. Slav-nostni glas cerkvenih zvonov je zadržel v zraku ter se je zill s petjem narodnih himen. Množica se pokržiava in objema. Kakor pri sprevedu na dan vstajenj, Gospodovega.

Jaz jih nisem več poznal sicer navadno tako resnobnih Bolgarov. Kako da bi vesela spomlad naglo priletela v žalostno jesensko noč, se je raztalj led, izgnil h'ad in na vseh obrazih so se razvezeli smehljaji.

Bilo je lahko in veselo pridružiti se tem ljudskim valovom, ki so preplavili vse ulice.

Na Lundukovskem trgu je množica zagledala častnika. "Živela zmagovalna armada!" "Ura!"

In stotine rok je častnika dvignilo kvišku. Naenkrat je začela množica peti in veselo done pesmi po ulicah. Začeli so tudi staro bolgarsko pesem o zmagi nad Grki. A dolgo je niso peli.

"Molčite, molčite!" se je slišalo od več strani. "Grki so vendar naši tovariši, zavezniki!" "Živela Grška! Ura!"

Znova grmijo pesmi. Celo uro hodi množica po ulicah in čimdalje je večja. Pridružujejo se ženske in otroci.

Pokazal se je oddelek mož s priziganimi bakljami, ki se delijo med ljudstvo.

"Naprej k Srbom, Grkom in Rusom!"

"H konzulatom!"

Šli so, da pozdravijo zavezničke himne odkorakajo k ruskemu poslanstvu.

Na balkonu pred množico se pokaže Nekljudov.

Neprestano Ura-klicanje mu dolgo ne pusti nekaj besed izpregovoriti.

Končno je množica vendarle utihnila.

"Pozdravljam vas! Bog je pomagal!"

Novo Ura-klicanje, kateremu sledi ruska himna za temi besedami ruskega poslanika.

Nad množico se je prikazal govornik.

"Živela Rusija!" "Živela Rusija! Ura!"

"Občani!" nadaljuje govornik. "Veselec se sedanjih zmag ne smemo pozabiti na zmagi pri Sipki in Plevnu, ki so nam pripravile pot k sedanjim zmagam. Car - osvoboditelj, osvobodilci nas, nam je dal možnost osvoboditi naše brate tam za Rodopami. Živio ruski narod-osvoboditelj!"

In množica je utihnila, ter čakala s hrepenjem ...

"Živela Bolgarija!" je vzkliknil Nekljudov. "Živel car Ferdinand in prestolonaslednik Boris! Živela zmagovalna bolgarska armada!"

In zopet je po teh klicih in petju ruske himne množica utihnila ter čakala s hrepenjem ...

"Tiho! Tiho!" se je slišalo polglasno. Čujte!"

In vsi so čakali. Čakali so, da izpregovori ruski poslanik nekaj važnega, vselega za Bolgarijo. ... A Nekljudov se je poklonil ter odšel. Množica je še nekaj časa stala in potem se je pomikala naprej. Videlo se je, da je hotela nekaj slišati, toda nekakšen zid je izrastel iz tal ter je to preprečil.

Poučljiv socialističen poizkus.

V steklarnici v Albiji na Francoskem je izbruhnil štrajk. To ni nič posebnega. Kakor poročajo, so stavkarji sicer že pripravljeni sprejeti odlok razsodišča, toda začetkoma je bilo razburjenje veliko in obstanek podjetja v nevarnosti. Kar nas pa zanima, je dejstvo, da steklarnica v Albiji ni kapitalistično podjetje z delodajalcem in delavstvom, temveč zadržno delavsko podjetje, poizkus prevesti socialistične nazore v prakso. Zgodovina tega poizkusa je jako poučljiva. Začetkoma so poizkušali delavci sami opraviti vse: bili so "akcionarji, voditelji, trgovinski zastopniki in rookdelci. To pa ni slo. Sindikalistična delavska zveza se je morala odločiti predstavitv tovarni poseben tehnični upravni svet. Ta svet si pa zopet ni znal drugače pomagati, kakor da je izročil glavno vodstvo obrata enemu samemu tehničnemu izobraženemu možu, ki je res napravil kmalu red in spravil podjetje v pravi tir. Seveda je bil že vnaprej mnogim "zavjernim" delavcem trn v očesu. Kaj je pomagalo ustanoviti socialistično tovarno, če naj bi imeli delavci zopet "direktorja", to je — tirana nad seboj? Vse je bilo nezadovoljstvo in vrela je že dolgo.

Sedanji konflikt je nastal radi meznega vprašanja. Kajti delavci, prvi delavci, so dobivali mezdo kakor pri kapitalističnem podjetju. Ravnatelj je pa hotel uvesti, v polnem soglasju s socialističnim načelom in zahtevami, katere stavijo socialistični delavci sicer vedno, kadar imajo pred seboj kapital in delodajalca, dvoje novotarij: prvič, hotel je odpraviti mezdo, ki bi se potem zvišala po stopnjah, ki bi bile za vse enake. Temu so se pa uprli razpihovalci. Razpihovalci so namreč aristokrati med steklarniški delavci; imajo najbolj odgovoren posel in največjo plačo; in svojim predpavicam se nečejo odreči za nobeno ceno. Nočejo, da bi se stavili na isto stopnjo, posebno ne na finančno, kakor katerisibodi drugi delavci, ki opravljajo svoje delo brez vsake spretnosti ali umetnosti, kakor na primer težaki, ki pesek porivajo. Oni zaslužijo v Albiji do 14 frankov na dan, medtem" ko zaslužijo peskarji in drugi težaki le 3 franke! Razpihovalci so se torej zoperstavili zenačenju mezd, posebno pa uvedenju časne meзде mesto akordne. To pa je povsem nesocialistično. To je proti zahtevi enakosti. Toda tu odpove lepa teorija!

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Pred sovražnikom.
Nek oddelek ameriških vojakov je imel napasti sovražnika. Vsi so bili korajžni, samo vojak Tompkins se je tresel, zobje so mu šklepetali in mrzel pot mu je stopil na čelo. Star narednik je stopil k njemu in mu rekel: "Pa se saj ne bojš Tompkin, ali kaj ti je, da si tak?"

"Nič, nič", je odgovoril vojak. "samo sovražnik se mi smili, ker ne ve, da sem jaz tukaj. Če bi vedel, bi ga gotovo ne bilo blizo!"

Dobri zobje pomeni dobro predavanje. Dobro prebavanje pomeni dobro zdravje. VPRVAJTE SVOJE PRIJATELJE O MENI. Vsako delo jamčeno. Vsako delo brez bolečin. DR. A. H. WEISBERGER zozozdravnik 50 St. Mark's Place, (med. prvo in drugo Ave.) New York. Odprto do 8. zvečer, v nedeljah pa do 3. popoldna.

Ali ste bolni?

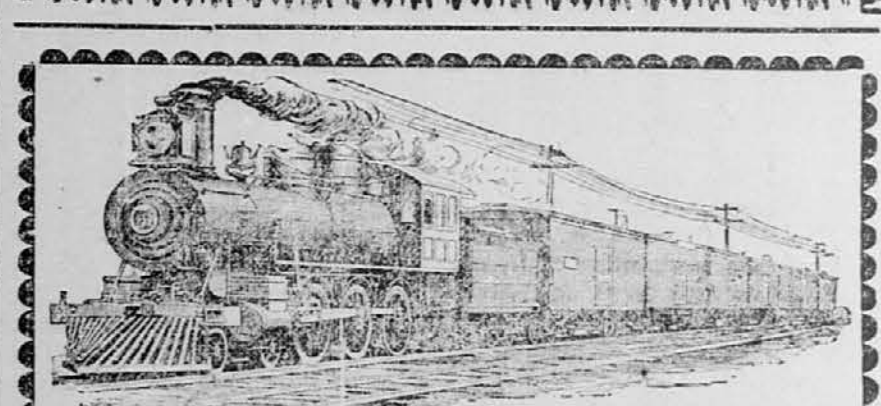
Ako trpite na kakih nepravilnosti želodeca, kakor: slabi tek, neradni odčestek, riganje, ako ste slabi, bledi in ako Vaša kri ni čista naročite takoj jedno škatljo PARTOLA GUKERNIH TABLETOV, katera stane samo \$1.00 ter Vam zadostuje za več kot jeden mesec. Omenjeno zdravilo je od najboljših zdravnikov priporočeno kot najboljšje za označene bolzniki; in da so v resnici neprekosljivi, kaže dejstvo, da se jih je v tem kratkem času že nad JEDEN MILIJON škatelj razprodalo. Dalje ako trpite na katerej drugi bolezniki kakor: kašelj, reumatizem, trganje po udih, prsni, pljučni bolezniki, bolezniki jeter ali ledje, glavobol, izpadanje las, ali katera koli tajna spolna bolezen, ter ste že zastopj trošili denar, poskusite od najboljših zdravnikov priporočena zdravila svetovno znane lekarne PARTOS.

Pisma naslovljajte točno na:

The PARTOS PHARMACY

160 2nd Ave., cor. 10th St., New York, N. Y.

Slovenski ceniki se pošiljajo zastopj!

NAZNANILO.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bodemo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, priobčene od časa do časa v časopisu "Glas Naroda".

Brijavec	zaboj 12 steklenic	\$13.00
Tropinjevec		12.00
Slivovka		12.00
Cognac		12.00
Kneipovo grenko vino		6.00

Cena na galone.

Slivovka	galona	\$2.75
Tropinjevec		2.75
Cognac		2.75
Whiskey		2.00
Vino domače rdeče		.50c.

Ako bi kdo izmed rojakov rad zvedel cene drugih pijač, ktere niso tukaj priobčene, ga prosimo, da naj se pismeno na nas obrne. Pri večji naročbi znaten popust. POSTRŽBA TOČNA.

Za obila naročila se priporoča,

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, O.

A. J. KRASHOWITZ

Oakford Ave., Richwood, W. Va.

trgovina z mešanim blagom

Pri meni dobite vsakovrstno špicerijsko blago, najfineje sveže in suho meso,

Milion mark.

Eduard Greglinger je sedel s svojim prijateljem Francom Karcom pri zajutruku. Bilo je neke nedelje, ker v delavnik bi ne imela časa, bila sta namreč oba uslužbena v trgovini. Podobni zajutruki z vrčem piva so bili pri njima v navadi, danes pa se posebno. Greglinger je bil dobil namreč petdeset kron priboljška in zaraditve sta imela pred seboj namesto navadnega piva steklenico bleščeče se renške kapljice. Govorila sta o vsem mogočem, zabavala se pa vseeno nista posebno. V kotu je stal avtomat. Kark se je bil takoj navdušil zanj. Pravil je kake vrednosti so takji stroji, da, še celo človeka bi se dalo narediti z njegovo močjo, človeka, ki se giblje in govori.

Naročila sta še par steklenice vina in natanje sta postala precej vesela. Greglinger je vrgel v avtomat zadnji drobiž in potegnil ven kos čokolade, ki je bila zavita v jako okusnem papirju. "To bom poslal moji nevesti", je rekel. Kark je takaj zahteval od nakuparja pismonošo kuverto, močno in veliko kuverto. "Saj bode na vsa knačin urednostno pismo", je rekel.

Ploščico čokolade sta tako zavila, kakor da bi bila zadržna na svetu. Vse to sta zapečatila s petimi velikimi pečati in Kark je napisal s krasno okroplo pisavo naslov. "Kaj naj zapišem? — Tisoč mark!" je vprašal.

Greglinger se je začudil: "Kaj ti ne pade v glavo, da bi svoji nevesti poslal samo tisoč mark, najmanj en milijon, razumeš?" "Dobro!" je rekel Kark in napisal: Vsebinski milijon mark. Posljava brez namke, kaj ne?"

"Gotovo, bo še več smeha! Zapiši pa moje ime odspodaj, drugače ne smreje!" "Neumnost! Miljon mark, da bi ne sprejela!" je rekel Kark, a je vendar zapisal: Odpošiljatelj, Eduard Greglinger, Hamburg, cesta 13, 3. nadstropje.

Greglinger je plačal, šla sta do bližnje pošte in vstopila. V oddelku za sprejem pisem je sedel en sam čemerikav uradnik. Debelo je pogledal na naslov. S tresočimi rokami je stehtal pismo in začel iskati po kurzni knjigi. Kark je samozavestno bobnal po mizi.

Uradnik se je prestrašil: "Oprostite gospod, moram najprevo pogledati, koliko stane." "Nefrankirano!" je rekel Kark.

Uradnik je prikimal. To je vendar umevno, da bo rad vsak, ki dobi milijon plačal poštino. Hitro je napisal potrdilo.

Na česti je rekel Kark: "Sedaj premišljuje če bi ušel s pismonošo ali ne?"

"Za božjo voljo!" je zaklical Greglinger, jaz mu hočem povedati kaj je v pismonoši."

Kark pa nikakor ni bil s tem zadovoljen, ker ni hotel izgubiti svojega milijonerskega ugleda.

Prijatelja sta vstopila v bližnjo kavarno.

"Samo če kaj ne bo iz te stvari!", je rekel Greglinger, "oče od moje neveste ne ljubi šal in kakor je navada si tudi nisva velika prijatelja. Koliko bode pa kaj stala poština?"

"To lahko takoj izračunim", je rekel Kark, počakaj! Bolj ko je računil, bolj debelo je gledal. "Človek poština za milijon mark znaša 172 mark".

Hotela sta nazaj na pošto, bila je že zaklenjena.

"Veš kaj, telegrafirajva, da naj pošta vrne pismo na tvoj naslov!"

Saj res, to bo še najboljša!" Natančen brzovjav je stal okoli treh mark.

Greglinger je že drugi dan pozabil na to šalo. V torek zajutraj je pozvonilo pri njegovi gospodinjici in vstopil je pismonoša, ki ga je spremljal stražnik.

Ko mu je povedala, da Greglingerja ni doma, ji je rekel, da naj bo doma jutri opoldan, ker ga čaka milionsko pismo.

Pet minut za tem je vedela cela Hamburg ulica, da je dobil Greglinger milijon. Toda kje ga je dobil? Skoraj gotovo v loteriji, da v loteriji ga je dobil. Uro pozneje je vedelo že celo mesto, da je dobil srečen Greglinger en milijon v loteriji.

Lahko si mislite tisto noč, ki jo je moreal prestati Greglinger, ko je čakal milijona. Hudoval se je na prijatelja, na samega se-

be in na vse na svetu. Kaj je bilo pa drugo jutro v njegovem sreću, ko je plačal pismonošo 172 mark? To še ni bilo vse. Začelo je neprenehoma zvoniti. Prihajali so trgovci, krojači, čevljarji, zlatarji in mu ponujali svoje blago. Greglinger je vse odvrnil, ničesar ni hotel kupiti. Z večerno pošto je dobil kakih dvajset ženitbenih ponudb in pismo od očeteve neveste, ki ga je prosil, da naj prinese milijon s seboj, ker bi rad videl enkrat tako veliko svoto denarja. Karka so vsi vpraševali, kako da je prišel prijatelj do denarja ničesar ni hotel odgovoriti, le muzal se je na skrivaj.

Zvečer se je napravil k nevesti. Vsi so ga s poštovanjem pričakali. Ko je pa položil na mizo zavitek, ga odvil in potlačil v usta precejšen kos svojega dragega milijona, so mislili vsi, da se norčuje.

Ko je vse razjasnil so se vsi na glas zasmejali. Sklenili so, da mora ostati vse tajno. Oče je bil pripravljen, dati hčeri dovolj dote, in zvečela sta po nekaj tednih v tujem estu pod drugim imenom malo trgovino.

Kark je molčal, gospodinja Greglingerjeva je pa še dolgo let po tem pripovedovala, da je imela enkrat milijonarja na svojem stanovanju.

Srbija hoče dati Avstriji reciprociteto, a nikakih privilegijev.

Trgovinski minister kraljevine Srbije je izjavil dopisniku pariškega "Tempsa": "Ni nikakega razloga, ki bi Avstro-Ogrsko opravičeval, da zahteva posebne jamstva za svoje gospodarske interese." Pred napovedjo vojne so nam celo odrekli pravico do prehoda k morju in naša eksistencija je bila vedno v nevarnosti. Sedaj smo si s pomočjo svojih zaveznikov in s svojimi lastnimi močmi dosegli vse ono, kar je potrebno za gospodarsko neodvisnost naše dežele. Ne razumeemo, kaj ima Avstro-Ogrska zahtevati, izvzemši reciprociteto. Nočemo niti razpravljati in ne bodemo razpravljali, če se bo od nas zahtevalo kaj več nego ono, kar si moreta medsebojno dovoliti dve kulturni deželi, ki se pogajata na podlagi enakopravnosti."

Minister je tudi pridodal, da nameravajo štiri zaveznice ustvariti balkansko carinsko zvezo. "Temps" dodaje temu, da Avstro-Ogrska vsled svojega postopanja ne bo mogla doseči od balkanskih držav niti gospodarskih koristi, ki jih želi dobiti, in pravi potem: "Če bi balkanske države imele trpeti pod avstro-ogrskim pritiskom, dobe diplomatsko podporo tropsorazpuma. V času, ko balkanski narodi, spremljani po simpatijah Rusov, Francozov in Angležev, na tako sijaen način dokazujejo svojo narodno moč, jih veselile tropsorazpuma ne puste brez podpore napram pretiranim zahtevam. Morda se poreče, da smo preveliki pesimisti. Mi pa hočemo biti pred vsem odkritosršni. Zato smatramo za svojo dolžnost, da o pravem času povemo, da če bi ena ali več sji mislile na to, da bi poizdale balkanske države, ne bi našle le na odpor teh držav."

To je precej jasno povedano. Ostre besede "Tempsa" so tem značilneje, če se pomisli, da je ta list v tesnih stikih s francoskim zunanjim ministrstvom.

Krvava komisija.

V Čučineh v Slavoniji je vsled pravdanja prišel na dražbo mlin, ki ga je izdrazil Miloš Maglaić, eden izmed treh dosedanjih lastnikov; ta se ni bil spuščal v pravdo, zato je imel denar. Doslej je prebival v mlino drugi izmed lastnikov, Ivan Seliša, ki je začel pravdo in se najbolj tožaril. Sedaj bi bil moral z družino iz mlina. Pa ni hotel. Zato je prišla sodna komisija z orožniki, da ga iztira. Seliša se je z dvema sinovoma zaklenil v mlin, žena je pa stala na dvorišču in podžigala k uporu. Vsi trije Seliši so bili oboroženi s sekirami. Ker na povele niso hoteli odpreti, je dal vaški načelnik vlomiti vrata. Nato sta vstopila drug za drugim dva orožnika. Seliša je nad prvima zavihtel sekiro, a isti hip je drugi orožnik sprožil puško in krogla je pogodila Selišo, da je na mestu umrl. Oba sinova in mater so odvedli v zapor.

= ZLATA ZRNA. =
Zbirka slovenskih citatov in aforizmov.

Pač le prepogostoma izginejo ideali, ko jim stopamo bližje, pod ledeno skorjo praktičnega življenja. Dr. Jos. Vošnjak.

Pač sreč le domači glas mehko se in sladko prilaga, on sreč prvi ve izraz in spet mogočno k sreč sega — domači glas le nosi spas! Sim. Gregorič.

Pač vojskna služba neprestana življenje tukaj je zemljana, in dan njegov na svetu vsak ko dninarjev je dan težak. Sim. Gregorič.

Pač žene vsak rojenec le malo časa tu živi in še te kratke dni ves čas je le mučenec. Ko evet iz popja zdaj se dvigne, čez noč pa že ga ster vihar, ko senca naglo mimo švigne in stalen ni nikdar. Sim. Gregorič.

Pa kadar se zvezda utrne v temine brez mej — kaj manj se žarijo nebesa kot so se poprej? O. Zupančič.

Pa kaj je sreča? Tista mirna samozadovoljnost? Korak sam zastane in srce zatrepeta, ko se je spomnimo; in če imamo ljubljeno in ljubeče bitje, ki hodi ob naši strani, nas mika, da bi posnemali življenje samotnih pastirjev in Arkadiji... Pa kako dolgo? Valovi današnjega življenja burkajo tudi ob gorska zatišja in mirne pašnike in srce nam postaja tam se nemirnejše. Dr. Jos. Tomineš.

Pa kaj je smrt? Kdor pije solnčni dan, vrojena iskra njemu nove vznbuja, nikdar mu ogenj misli ni ugnan. O smrti tudi misel ni mu tuja, iz sebe ona vase vre, kako jo naj zatara časa struja. Ant. Medved.

Pa kaj, nobeden se ne more s peto po nosu popraskati. Jos. Jurič.

Pameten človek stoji z eno no go vedno zunaj svojih principov; fantast pa in ideolog, ki je dosleden, mora priti z dejanskim življenjem navzkriž, ker smatra igrače nemirne domišljije za svetovne zakone. Dr. Fr. Detela.

Pes ni ponižen, ker je lačen, temveč zato, ker je pes. Iv. Cankar.

Peti naj naše so želje, pesen duha nam vedri; petje prinese veselje, žalost od nas odpodri. Fr. S. Cimperman.

Petje v žalosti zavetje, v bolečini je hladilo. Dr. L. Toman.

Pod solncem ni ga brez napak nobenega bilo zemljana; posebnost kako ima vsak, ki čednostim je neka rana; voljan je duh, meso je slabo, ne da ti razpostreti habo. Mat. Valjavec.

Poezija in politika sta si nasprotni kakor ogenj in led. Dr. Jos. Vošnjak.

Poezija je najkrasnejši cvet človeštva. Poezija vznbuja najplemenitejša čuvstva in trpinčeni narod, kje si išči utehe, kje srčnosti v silnih stiskah? Pesem ga tolaži, pesem ga oživlja, da v boju za pravice svoje s podvojeno silo hiti dalje in dalje. Dr. Jos. Vošnjak.

Povoda vselej temna slutnja nima, rodi se sama in živi ob sebi. Ant. Medved.

Prava ljubezen more človeka le poboljševati, vzviševati, blažiti — pohujševati nikdar. Pavl. Pajk.

Prava ljubezen, edina, ki je vredna tega imena, ljubezen, ki prebije čas, vse človeške izpremembe, da, celo smrt, ona še živi, kakor je živela vedno, in bode tudi živela, dokler se svet ne poruši. Dr. Jos. Vošnjak.

Prav se k prahu vleže, duh za večnim le hiti, kadar se oprosti mreže, ki ga ujeta drži. Dr. L. Toman.

Prava pogubnost velja, uniči zapreke kamnite, treba je iti prej v boj, potlej se venec dobi. Jos. Cimperman.

Prava temeljita izobrazba ne more ženske popačiti, temveč jo obvaruje sicer majhnih, vendar jako pogubnih slabosti, katere izvirajo iz nevednosti. Nevednost je potem tudi kriva, da se ženska ne razvije v plemenito bitje, ampak postaje čestokrat brezčutna stvar, brez značaja. Pavl. Pajk.

Prava umetnost ne pozna "verroizpovedavanja", ona ima svoje trdne zakone, posnete iz človeškega bitja, kateri ravno zavoljo tega niso in ne morejo biti v nasprotju z mralo. Prava umetnost sama na sebi, brez stranskih ozirov povišuje in blaži človeka. Jos. Stritar.

Pravica! O nejasna ti beseda! Kdo ume te, kdo ve za tvoje meje? Ko meni, da te boža tvoj bratitelj, in ljubi, čestokrat v obraz te bje. Ant. Medved.

Pravice, enakosti ni pri ljudeh, pravice, enakosti ni na grobeh, pravice, enakost je — v grobi. Sim. Gregorič.

...pravice in resnice: te božje hčerke, rajske te device, po svetu tavajo plačoč, izgnane iz palač in koč... Sim. Gregorič.

Pravično se ne zdi mi to, poti se jih in orje sto, a žanje eden in uživa. Jos. Stritar.

Poznamo se. — Vi vprašate: Po čem? Ej človek ni tako velika tajna! Po licu, po razgovoru, po vsem... Na prsih sveti temr se kolajna, a drugi brez desnice suh in bled — pred hišo hodi in otožno lajna. Ant. Medved.

Pravijo, da nesreča blaži sree, a to ni vselej res. Samo pri nekterih redkih, izvoljenih ljudeh, ki so milega, nežnega srea, more se to zgoditi. V obče pa je vpliv nesreče čisto drugačen. Nesrečen človek drugega ne vidi in ne premišljuje kakor lastno gorje, drugega ne čuti kakor lastne rane in težave, vsled tega pa otrpripri njem vsak drugi blagi čut, njegova vera v pravičnost, njegovo zaupanje v Boga omedlita, da se nevede ugrezne v obup. Pavl. Pajk.

Pravi rodoljub ne pozna nobenih izgovorov, kadar ga narod kliče. Dr. Jos. Vošnjak.

Pravljica le čarobno se glaseča, na um mameča in srce dražeča, prikazen značna, krasna, pestro sojna, a bliskoma se v prazni nič gu-beča to zemlje sreča je! Sim. Gregorič.

Pred smrtjo ne obvarje koža gladka, od nje nas ne odkup'jo kupi zlata, ne odpodri od nas življenja tata veselja hrup, ne pevcev pesem sladka. Fr. Prešeren.

Prej odpri ljubezni srce, preden čas mladosti zgine! Sim. Jenko.

Prepolna možu duša mora biti, preden v oko mu solza priblesiti. Pavl. Pajk.

Prepričanje? Beseda tako prožna kakor kavčuk! Kar se vam zdi danes edino pravo, ovržete jutri spet, prepričani, da zdaj ste na pravi poti in končno se molite slej ko prej. Dr. Jos. Vošnjak.

Severov Almanah
in Zdravoslovje za Slovence za 1913
je sedaj na razpolago in ga lahko dobite zastonj od vsacega lekarnarja, ki prodaja Severova zdravila.
Vprašajte zanj!
Nekaj o Severovem Almanahu:
Vsebuje popolen koledar. Pove vse praznike. Vsebuje dvanajst zapisniških strani. Njegove strani so polne zanimivega čtiva. Vsebuje mnogo zdravniških nasvetov. Vsebuje mnogo nasvetov spadajočih k gospodarstvu. Imeti bi ga morali pri roki celo leto. En zvezek je za vas. — Dobite ga danes. Dobite ga zastonj. Ako ga ne morete dobiti v vaši bližini, pišite nam.

STATISTIKA
dokazuje, da so pljučne bolezni vzrok veliko število usodnosti, in da bi se dve tretini teh lahko preprečalo s boljšo pazljivostjo dihalnega ustroja bodisi v zdravem ali bolnem stanju. Zdravilo, ki je preteklih 32 let storilo toliko za pljučne neprilike in preprečalo toliko usodnosti je
SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA (Severa's Balsam for Lungs)
Dobite ga danes. Imejte ga pri roki. Da naj se mlademu ali staremu na prvi prikaz kašlja, težkote v prsih, težkega dihanja, hripavosti, davice ali oslovsega kašlja poda. Cena 25 in 50 centov.

Severova zdravila prodajajo lekarnarji povsod. Ne vzemite druga. Ako jih nima vaš lekarnar v zalogi, pišite nam. Za posebni zdravniški svet, pišite nam

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA
NAZNANILO...
Vsem članom društva "Slovenski Mladenci" št. 48 S. D. P. Z. v Aurora, Ill., se naznanja, da se gotovo udeležje seje dne 16. decembra pri bratu Gasper Ahačič, ker bode volitev odbora in tudi imamo dosti urediti za pobeglim goljufom. bvišim tajnikom Alojziju Bučarjem, kateri je odnesel društvu do \$35 denarja in dobiček. A se nismo razpadli, kot tukašnji nasprotniki društva upijejo, da smo dolžni Zvezi in da bodedo suspendirani. To je neresnicna, kajti društvo ima plačano vse ter ima še par dolarjev v blagajni. Obenem opominjam vse zunanje člane, da vse poravnajo v decembru, da bodedo na čistem. Kdor ne bode spolnoval društvenih zakonov, jih bode pa občutil.
Z bratskim pozdravom
John K. Marsich, tajnik.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČENEJŠI DNEVNIK.
EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
ZASTAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUSTVA IN JEDNOTE!
Delo prve vrste. Cene nizke.
F. KERŽE CO.
2616 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO ILL.
SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO
se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le **GOTOVE DENARJE**; v tem oziru je najboljše, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri
: : : : vse hitro in točno odredi. : : : :
Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.

Jugoslavanska Katol. Jednota logo and title.

Integrirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

Pravoslavni: Ivan Gern, 507 Cherry Way...
Nadzorniki: Alois Kostelich, Salda, Colo...
Porotniki: Ivan Kerešnik, Burdine, Pa...
Vrhovni Zdravnik: Dr. Marvin J. Ivce, Jelliff, Ill...

PREMEMBE ČANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEŠENIH DRUŠTVIH
Sv. Srca Jezusa št. 2 Ely, Minn.

Sv. Peter in Pavel št. 35, Lloydell, Pa.
Sv. Jožef št. 12 Pittsburg, Pa.

Sv. Jožef št. 12 Pittsburg, Pa.
Sv. Jožef št. 14 Crockett, Cal.

Sv. Ciril in Metod št. 16 Johnston, Pa.
Sv. Alojzij št. 18 Rock Springs, Wyo.

Sv. Atelzij št. 19 Lorain, Ohio.
Frank Jončar 1884 1586 5000 3

Sv. Jožef št. 21 Denver, Colo.
Joseph Prijatelj 1877 1543 5000 3

Sv. Jurij št. 22 Chicago, Ill.
Nikola Kulac 1892 1512 5000 3

Sv. Jožef št. 23 San Fresno, Cal.
Gregor Jokša 1888 1528 5000 6

Sv. Ime Jezusa št. 24 Ely, Minn.
Andrej Pregl 1884 1529 5000 3

Sv. Alojzij št. 25 Chicago, Ill.
Anton Zidar 1862 1761 5000 5

Sv. Štefan št. 26 Pittsburg, Pa.
Anton Havec 1882 1585 5000 3

Sv. Štefan št. 26 Pittsburg, Pa.
Josip Lokar 1867 1543 5000 6

Sv. Alojzij št. 27 Diamondville, Wyo.
Jos. Sitar 1872 1516 5000 5

Sv. Jožef št. 29 Imperial, Pa.
John Moraver 1868 1545 5000 6

Sv. Jožef št. 30 Chisholm, Minn.
John Ciprijan 1872 1586 5000 5

Sv. Alojzija št. 78, Salda, Colo.
Dne 30. novembra 1912.

Pristopili: John Steblaj 1886 11701 5000 3
Prvo društvo šteje 78, drugo društvo 213 članov.

Pristopili: Anton Strumbel 1872 1527 5000 5
Joseph Ivonec 1889 1538 5000 2

Sv. Janc Krstnik št. 82 Sheboygan, Wis.
Anton Čretnik 1870 1074 5000 5

Pristopili: John Plok 1881 1227 5000 1
John Kos 1887 5136 5000 -1

Sv. Peter in Pavel št. 35, Lloydell, Pa.
John Crnetič 1881 14091 5000 3

Sv. Jožef št. 89 Gowanda, N. Y.
John Oblak 1889 1524 5000 2

Sv. Alojzij št. 92 Rockdale, Ill.
Vincenc Zupanec 1887 1591 5000 2

Sv. Francisek št. 99 Moon Run, Pa.
Anton Drnšar 1888 1523 5000 2

Sv. Feliks št. 101 Waterbury, Colo.
John Rotar 1888 1555 5000 2

Marjie Vnebovzelje št. 103 Collinwood, O.
Hermína Hoffner 1888 1522 5000 2

Sv. Jan Krstnik št. 112 Kitzville, Minn.
Matija Medimorec 1886 1587 5000 3

Sv. Jan Kr. št. 106 Cadis, W. Va.
Josef Smetl 1881 1580 5000 2

Sv. Francisko št. 110 McKinley, Minn.
Bara Umolac 1880 1521 5000 4

Sv. Atelzij št. 57 Export, Pa.
Florijan Matorič 1876 1532 5000 5

Sv. Barbara št. 60 Chisholm, Minn.
Magda Perhaj 1880 1547 5000 2

Sv. Florijan št. 64 So. Range, Mich.
Peter Vouk 1876 1533 5000 5

Sv. Alojzij št. 27 Diamondville, Wyo.
Anton Bukavac 1870 5918 5000 5

Ius Prijatelj Malenšič št. 68 Monessen Pa.
Anton Milobinski 1887 1583 5000 2

= Cenik knjig, =
katere se dobe v zalogi
Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'MOLITVENIKI', 'POUČNE KNJIGE', 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'MOLITVENIKI', 'POUČNE KNJIGE', 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE', 'SPILMANOVE PovesTII', 'TALIJA'.

NAZNA NIL O.
Rojakom v državi Ohio in Pennsylvania naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik, gospod

ANDREJ BOMBACH, kateri je od nas pooblaščen po...

S spoštovanjem
Upravištvu "Glas Naroda"

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!
Vsak potnik, kateri potuje skozi New York...

HOTEL AUGUST BACH. 45 Washington St., New York. Corner Cedar St.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLŠKI TOLMAČ.
Najnovejša knjuga za samouke...

HARMONIKE.
boditi karsokoli vrste izdelujem iz popravim po najnižjih cenah, a delo trpetno in zanesljivo.

THE LACKAWANNA.
Najpripravnija telezna za potnike...

THE ROAD OF ANTHRACITE.
Najkrajša pot v Buffalo. Direktna pot v Scranton...

Društvene tiskovine!

TISOČE.
zahval ima naša slovenska unija tiskarna za lepe in najcenejše tiskovine...

MILIJONE.
tiskovine je že naredila naša tiskarna za Slovence po celi Ameriki.

Marija Grill.
Prodaja belih vina po 70c. galon. črno vino po 50c.

FRANK PETKOVSEK, javni notar - Notary Public, 718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

Strah pred poljubom.

Mati: Tonček, bodi pridn in da gospodični odgojiteljici poljub.
 Tonček: Tega pa že ne!
 Mati: Zakaj ne?
 Tonček: Se bojim. Včeraj je dal papa gospodični poljub, pa ga je tako za uho udarila, da je bil ves rdeč.

Otroška modrost.

Katehet je v soli razložil dečkom svetopisemsko sporočilo o ribjem lovu sv. Petra.
 — Tinček, je vprašal katehet, kaj je Izveličar mislil, ko je sv. Petru rekel, da naj v naprej ljudi lovi?
 — Misli je — da naj gre k zandarjem.

PREDPIPEAVA.

— Kje so je naučil vaš sin letati?
 — Pri skušnjah, dvajsetkrat je že padel!

Pohlepni.

— Kaj si že slišala: sosedovi so dobili dvojčke?
 — Saj jih poznam, ti nimajo nikoli dosti!

Čedna gostilna.

Gost: Danes imate pri vas novo dekle, ki snazi posodo.
 Kramarica: Kdo vam je pa to povedal?
 Gost: Nihče — primerjal sem odtiske prstov na krožniku in na kozareu, pa sem ugamil, da imate novo dekle.

Drag svet.

— Zdravnik mi je obljubil, da me boče v enem mesecu spravil zopet na noge!
 — Vidiš, in posrečilo se mu je!
 — Da, toraj najprvo sem moral prodati svoj avtomobil, da sem mu mogel plačati!

TOLAŽBA.

— Vaše porcije so pa presneto majhne; trikrat sem že jedel, pa še sedaj nisem sit!
 — Gospod izvrsten želodec morete imeti!

Dolg zagovor.

— Kaj pravite, gospod doktor, je rekel obtožen goljuf svojemu zagovorniku, ali ne bi kazalo, da bi med vašim zagovorom začel jokati.
 — Ne bo škodovalo, je odgovoril zagovornik, ali šele kadar bom jaz pri kraju.
 Obravnava je bila končana. Zagovornik je govoril in govoril. Ravno ko je bil zagovornik najbolj v ognju, je začel obtoženeec strahovito jokati.
 Tiho, je zašepetal zagovornik, nisem še pri koncu.
 Oh gospod, je zašepetal obtoženeec, mislim, da bo zame najbolje, če nebate.

Priznanje.

— Kaj vam je odgovorila nevesta, ko ste ji poslali sliko?
 — Da sem bil pred časom zelo lep!

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

PRILIZNJENO.

— Tukaj vam predstavljam mojo hčerko, ki nam boče danes zvečer nekaj zapela — samo malo boječa je še —
 — O, prosim gospodična, vi kar pojte, od nas se nobeden čisto nič ne razume na godbo!

Pred smrtjo.

Sodni predstojnik: Torej, Joško Brajdič, jutri boste obeseni. Ali imate pred smrtjo še kako željo?
 Obsojenec: Ne bi rad, da bi me za vratom segetalo... Preskrbite kar treba... moj ovrtnik ima številko 42.

Prehitro.

— To pa moram reči, prijatelj, tvoj sin pa zna. Zdaj je že zopet oglašil konkurz.
 — Kaj zna — nič! Preveč je nervozen. Z 30.000 kronami dolga napravi konkurz; mar bi počakal, da bi imel 50.000 kron dolga.

Še ni konec.

Petletna Marica je bila od očeta ostro pokarana in se je nato strahovito razjokala. Ko ji je prvič zmanjkalo sapa, je mati vzela robe, da bi ji otrlala solze. Le pusti, je rekla Marica, saj bom še naprej jokala.

V zakonu.

— Zakaj si jezna?
 — Ker si ti vesel!

Izdala se je!

Izdavalec ženskega perila, gospod Jesenovec, je bil najbolj prijatelj nadoficijala gospoda Hrastoveca.
 Čudovito lepa gospa Hrastovka je nekega dne rekla svojemu možu:
 — Daj mi 50 kron treba mi je kupiti nekaj hlač in srajc.
 — Pa jih ne kupi pri Jesenovcu — ta je drag, kar se da.
 — To je že res — pa kaj bi rekel, če bi videl, da nosim perilo, ki ni pri njem kupljeno!

Če je tako, je lahko dober biti.

— Žena, vi imate dobrega moža.
 — Ona: "Zakaj?"
 — Včeraj mi je pravil, da vam ni še nobene žalne besede rekel, odkad sta skupaj!
 — Ona: "Oo, tega bi mi pa tudi ne svetovala!"

Kratki dnevi.

A: "Zakaj pa nič ne delaš?"
 B: "Dan je zdaj pozimi tako kratek, da se ne izplača, da bi z delom pričel."

Mala zmota.

Gospa Hrastova je bila v blagoslovljenom stanju in je naročila temu primerno obleko. Krojačica ji je poslala račun:
 Za eno blagoslovljeno obleko... šestdeset kron.

Neprijazen obraz.

— Ta klobuk se mi ne dopade, ker se niti moj obraz ne vidi izpod njega!
 — Bodite zadovoljna, gospa!

Današnje razmere.

— O, gospod revident! Kaj pa vi pri nas?
 — Dopust imam — zaradi bolezn.
 — Koliko pa imate dopusta?
 — Toliko časa, da bom zdrav. Kadar bom zdrav, pa pojdem zaradi bolezn. v pokoj.

Na svadbenom obedu.

Gospodična: Kaj pa se vedno smehljate? In tako srečen obraz debne, kakor da ste se vi danes poročili.
 Gospod: Narobe! Srečen sem, da se jaz nisem poročil.

PRI SO DNIJ.

— Kdaj ste se stekli?
 — Ko smo ustanovljali društvo "Mir!"

Pri ljudožreih.

— Slišal sem, da so zamoreci misijonarja Urbana ubili in snedli. Kaj ga niste mogli rešiti?
 — Ah — ne; ko smo mu prišli na pomoč, je bil že črtan z jedilnega lista.

Huda soproga.

Žena: To ti pa povem... če bi ti umrl, se koj zopet omožim.
 Mož: Lahko! Mar je meni ne sreča moža, ki ga ne bom nikoli poznal.

Preveč!

— S posli je res križ! Pomisli, zadnjo nedeljo je moja hišna šla na ples — pa je vzela mojo plesno toaletto.
 — O to še ni najhuje! Moja hišna je vzela zadnjič na ples celo mojega moža.

Ohlajenje.

Ona: "Lahko sem vendar nesrečna! Predno sem ga vzela, je gorel zame, sedaj pa le še kadi!"

PREHUDO.

— Tukaj, gospoda moja, tri gumbce za groš; gumbce za gospode in ne za take ljudi, ki imajo ovrtnike pripete na vratni bradovici!

Primera.

A: "Kaj pa tožiš nad ženo, saj je dobra!"
 B: "Poglej moje čevlje, ali niso tudi dobri!"
 A: "Kajpak, da so!"
 B: "No, vidiš, — pa me vendar tišče!"

Vojne žrtve.

Žena: Sneg je zapadel... ta teden bo pa predstava za balkanske ranjence... Na vsak način moram imeti nov plašč.
 Mož: Ježeš, Ježeš... kake žrtve zahteva ta vojna?

Zdravnikova dobrot.

"Torej tudi vi, gospod zdravnik za nekaj časa odputujete?"
 Zdravnik: "Res, — naj se moji bolniki malo odpočijejo!"

Slab dan.

— Ti stari, tak potres mora biti nekaj strašnega!
 — Gotovo, vse leti narobe kakor tedaj, če imaš ti slab dan!"

Plemenito srce.

— Jaz sem vedno za zvestobo; tudi če mora trajati več tednov!

Oba sta kriva.

Žena: Pol ene je že... tako pozno prihajaš in pijan, ves pijan... čakaj! (Vzame metlo in začne moža pretepati).
 Mož: Skandal... skandal vseh skandalov...! Pijan sem jaz... ti pa se nedostojno vedeš...

Njegov poklic.

— Kaj pa pretepetate fanta — saj je mačka krožnik prevrgla, da se je ubil!
 — Res je — a jaz sem član društva za varstvo živali.

Najbolj gotovo.

Jetniški nadzornik lovskega tatovina: "Zdaj sta kazen doslužila in lahko gresta; menim, da več ne prideta!"
 Ona dva: "Prišla ne bova več, ampak najbolj gotovo naju kmalu priženo!"

To je dobro!

— Kaj pravite vi o tako veliki mesni draginji?
 — To je dobro, da krompir ne pride od krave!

SLUTNJA.

— Gospodična, ali smem vaši sestri čestitati na zaroki?
 — Kako to?
 — Ker že ni tri dni igrala na klavirju "Prošnjo device!"

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Že tretja nesreča na lovu v Loknem potoku. V nedeljo 24. nov. popoldne ob dveh je šel podzakupnik loškopotoškega lova Anton Kordiš, trgovec, posestnik in odbornik posojilnice v Travniku, s par gonjaci na lov. Pri gonji mu je priletela na strel lisica. A. Kordiš je imel puško dvocevko. Štrelil je na lisico in jo tudi zadal, a ker je vendar poskusila bežati, je Kordiš obrnil puško in s kopitom udaril po lisici. Tedaj pa se je sprožila druga cev in je zadela Kordiša tako nesrečno, da je na mestu obležal mrtev.

Ljubljanski tat koles — tat iz navade — 5 let ječe. Dne 9. sept. je ukradel neznan tat Frau Černetovo, pleskarskega mojstra v Ljubljani pri Cinkoletu v Kopitarjevi ulici, medtem ko je Černe žujala, neznan tat njegovo kolo, vredno okrog 100 K. Tat je ušel in ga niso našli. — Dne 25. sept. pa je bilo ukradeno zopet v veži Rihterjeve gostilne v Rožni dolini kolo fotografa Kunca. Gostilničarka je videla v veži nekega sumljivega fanta, informirala se je o njem in sled je peljala h Kolarju v Dravlje. Tat je bil 23letni sin Kolarjev, ki je sicer tatvino tajil, toda zaman. V senu na sklednju so našli Kuncevo in tudi Černetovo kolo. Fant tatvino prizna, pravi pa, da je bil pijan, kar pa ne more dokazati. To je tat, ki mu ni lahko najti para. Od leta 1903 je bil zaradi raznih mnogoštevilnih tatvin kaznovan že petkrat zaradi prestopka in petkrat zaradi hudodelstva tatvine. Dobil je obščne kazni in je večji del te dobe presedel v ječo. Porotniki so pofidriji vprašanje glede tatvine soglasno, da je tat iz navade, z 10 glasovi in zaradi prestopka policijskega nadzorstva soglasno. Sodisce ga je obsodilo na 5 let težke ječe, poostrene s postji in trdimi ležišči.

Fantovski uboj v Tavljah. Zadnje letošnje porotno zasedanje se je pričelo dne 25. nov. in sicer je na vrsti kot prva obravnava — obravnava glede fantovskega uboja v Tavljah. Dogodek je podooben dogodkom, ki se žal dogajajo še vedno dosti pogosto po deželi, vendar je ta dogodek značilen, kako surovo je še vedno dandanes naše mlajše ljudstvo, kako surovo se pretopajo in pobijajo naši fanti za prav neume stvari in da jih še vedno niso izužile posledice, ki jih dolete za taka dejanja in da jih tudi naši dušni pastirji — ki se seveda bolj pečajo s politiko in še celo sami snujejo bojne vrste proti svojim političnim nasprotnikom — niso se prav nič pobežali, niti se niso ublažili njihovo surovo naravo. Bilo je 14. septembra. Tisti večer je delal v hlevu posestnika Sterleta v Tavljah zidarski pomočnik, 24-letni Jakob Ferlič. Delal je beton za zgradbo hleva. Med delom zasliši petje na cesti; prišli so vasovat znani mu fantje iz Raven. Te fante je Ferlič sovražil, posebno še, ker so ga pred nekaj časom spodili spat. Seveda je to za fanta po vasovalskih običajih najhujša žalitev, ki mora biti naslovljena. Ko je začel torej Ferlič, da so fantje spet prišli v vas in veselo pojo in pozdravljajo dekleta, medtem ko mora on mesati beton, je šel in začel obmetavati vasovalce s peskom in suho malto. Fantje so prišli v hlev in ga vprašali, kdo jih je obmetaval. Ferlič, predzdrzen kot je, pravi, udaril se na prsa: Jaz, če kdo kaj hoče! V tem je udaril z lopato po glavi fanta Frana Hitja. Hiti je padel oblit s krvjo. Nato je zamahnil Ferlič še enkrat z lopato nad fantom Kocijančičem. Toda ta udarec je prestrigel brat ubitega Hitja in vrzel ubijalec ob tla. Fantje so nato šli; odšel je s pomočjo brata domov tudi udarjeni Hiti, toda kmalu se je onesvestil in se ni zavedel do smrti. Umrli je čez 14 dni v ljubljanski bolnišnici. Ferliča so seveda aretirali. Tajni ni, obžaloval pa je, da ga ni udaril tako, da bi takoj umrl. Sploh je obtoženec videti silno surov in brezsrečne narave, kajti celo med obravnavo in ko ga je stražnik odvedel, se je smejal. K obravnavi je bilo poklicanih 8 prič, toda prišlo so samo 3. Ostale priče so izostale, in sicer 3 prič zaradi bolezni, 2 prič pa sta odšli neznanu kam na Hrvaško. Zaslisane pričee so potrdile v bistvu obtožnico in sodisce je stavilo porotnikom dve vprašanji, in sicer

vprašanje glede uboja Hitja in vprašanje glede poskušene lahke telesne poškodbe proti Kocijančiču. Zagovornik obtoženca odvetnik Kobler je predlagal je tretje vprašanje, in sicer glede preokračnega silobrana, ker se je Ferlič baje zbal 4 fantov, ki so prišli baje grozeči mu nad njega. Sodni dvor je ta predlog zavrnil kot neutemeljen. Porotniki so potrdili prvo vprašanje glede uboja z 11 glasovi, vprašanje glede lahke telesne poškodbe pa so tudi odgovorili s 7 da, 5 ne. Zagovornik je prosil, da se vpostavo pri odmeri kazni vse olajšujoče okolščine, kakor razburjenost, jeza in pred vsem obtoženčeva silno zamarnjena vzgoja. Sodisce je nato obsodilo Jakoba Ferliča na tri in pol leta težke ječe, poostrene s trdim ležiščem. V kazen se mu všteje preiskovalni zapor od 17. sept. t. l.

PRIMORSKO.

Prijet dezertir. V Trstu so aretirali Antona Vradra, ki je pobežnil dne 31. oktobra iz Linea, kjer je služil pri 14. trenski diviziji. Stanoval je v Trstu pri svoji ljubici Ani Straserjevi. Tu di njo so aretirali, ker je begunec skrivala in ker mu je omogočila beg s tem, da mu je poslala v Line denar.

Kako je bilo ob razpustitvi občinskega sveta v Šibeniku. Na občino je prišel glavar Calebich z za komisarija določenim Lugermom. Navzoči so bili vsi občinski svetniki. Na izjavo glavarjevo, da posle prevzame komisar, je izjavil župan dr. Krstelj, da se umakne samo sili, ker je odredba nezakonita. Glavar je pozval župana v imenu zakona, da mu izroči občino. Dr. Krstelj je odgovoril, da se umakne samo sili. Glavar je nato pozval orožnike, nakar so občinski svetovatelji odšli. Ko sta s s parobodom pripeljala v Šibenik dr. Trumbič in dr. Drinković, so se vršile po mestu velike manifestacije. V hotelu "Krka" sta se spravila župan dr. Krstelj in vodja opozicije v občinskem svetu dr. Ilijadica. V Šibeniku vlada veliko navdušenje.

Ljubosumnost. V Trstu stanuje že podrugoto leto 27letni tapetnik R. Vedova skupno s svojo ljubico 30letno Marijo Buterlovno. Pri sebi imata 10 mesecev starega otroka. Ko se je dne 18. nov. zvečer vrnil Vedova z dela, je našel otroka samega, mati pa je prišla čez nekaj časa iz bližnje gostilne, kjer se baje nedolžno zabavala s svojimi prijatelji. Nastal je prepir, ki se je končal s tem, da je Vedova pograbil nož in zadal Buterlovno 10 sunkov. Pustil jo je ležati v krvi in šel v kavarno "All Europa". Tam ga je vprašal stražnik, kje je dobil precej težko rano, ki jo je imel na roki in katero mu je zadala v obupnem boju njegova nezvesta ljubica. Mož je takoj dejanje priznal in šel radevolje s stražnikom. Na njegovem stanovanju so dobili poleg postelje, na kateri je spal otrok, v mlaki krvi lahko-miselno mater nezavestno. Odpeljali so jo v brezupnem stanju v bolnišnico, moža pa v zapor.

ŠTAJERSKO.

80letni stavec se je skušal usmrtiti. Karol Sellner, bivši urar v Trofajacu na Gor. Štajerskem, ki je bil že od aprila sem v trofajski ubožni hiši, se je dne 14. nov. ustrelil v glavo blizu desnega senca in se je težko ranil. Po izpovedbi zdravnikov je nemogoče, da bi ranjene okrevjal. Sellnerju so že takrat, ko je vstopil v ubožno hišo, vzele sence usmiljenke samokres. Kako je prišel do drugega samokresa, je neznan. Teško ranjenega K. Sellnerja so odpeljali v ljubensko bolnišnico.

Arretacija goljufivega zakonkega para. Iz Slov. Gradca poročajo: Tukajšnjemu orožništvu se je posrečilo dobiti v roke nevaren goljufiv zakonSKI par, katerega so iskali že po vsem Štajerskem. To sta Fran in Terezija Grazer, ki sta navadno goljufala večinoma kmečke ljudi in jih na premeten način okradala. Grazer jim je lagal, da ima doma bolno mater in da prosí zanj perila, čevljev ali pa tudi denarja. Grazer je znal popisavati revščino svoje že davno umrle matere na tako slikovit način, da so začele lahkovernim kmetičem teči iz oči solze in da so bogato obdarile goljufivi par. Medtem ko je mož popisaval nesrečo svoje matere,

je njegova žena porabila vsak trenutek, da je svojim dobrotnikom ukradla vsakovrstne stvari, ki so ji prišle pod roko. Prijazen tovariš. Delavec August Spörk je popaval nekega dne po različnih nočnih lokalih in je prišel zjutraj s svojim tovarišem Rupertom Rathom v neko kavarno. Bath je bil že tako poln vinske kapljice, da je zaspal svojemu tovarišu Spörku v naročju. Ta je porabil to priložnost in je ukradel Rathu iz denarnice 50 kron. Tudi srebrno uro in verzičo mu je hotel vzeti. Tu pa ga je zalotila kavarnarjara žena, ko je ravno izvrševal nepošteno dejanje. Poklicala je stražnika, ki je Spörka aretiral in izročil sodišču, ki je obsodilo nepoštenjakoviča na 4 mesece težke ječe.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Barbare št. 33 J. S. K. J. v Trestle, Pa., se naznanja, da bo dne 15. decembra glavna letna seja in volitev novega odbora za leto 1913. Vse članke omenjenega društva se tem potomu pozivlja, da se te seje gotovo udeležijo. Pri zadnji glavni seji je bilo sklenjeno, da bo vsakdo, kateri brez važnega vzroka izostane, primoran plačati \$1 kazni v društveno blagajno, izvzeti so le 10 milj oddaljeni. Iz Verone in Oakmont pa ne glede na oddaljenost se pozivljajo, da se te seje gotovo udeležijo. Torej na svidenje 15. dec. Ivan Rupnik, predsednik.

Hamburg-American Line.

Režal prekooceanski promet iz **NEW YORKA do HAMBURGA** preko PLYMOUTH in CHERBURG s dobro posnetimi parniki na dva viklra: Kaiser in Auguste Victoria, America, Cincinnati, Cleveland, President Lincoln, President Grant, Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd. Veliki moderni parniki nudijo najboljšo udobno za pritrne cene; nepreokrivna kuhinja in postrežba. Opremljeni so s vsemi modernimi aparati. **Odhod iz New Yorka:** KAISERIN AUGUSTE VICTORIA — odpelje 12. dec. ob 10 dopol. PENNSYLVANIA — odp. 21. dec. ob 3 popol. **Vozijo tudi v Sredozemsko morje Hamburg-American Line.** 41-45 Broadway, New York City. **Pisarne:** Philadelphia, Boston, Pittsburg, Chicago, St. Louis, San Francisco.

Iščem svojega prijatelja JOSPINA MIHELICA, kateri je pred 5. meseci dospel iz starega kraja k meni na Meadow Lands, Pa., in potem neznanu kam izginil. Prosim cenjene rojake, kateri veste za njegov naslov, da mi ga javite. — John Krizaj, Box 35, Meadow Lands, Pa. (6-10—12)

NAZNANILO.

Vsem Slovincem in Hrvatom, kateri ljubijo dobro vino se priporoča, da se z naročili obrežno vedo na posestnika vino-građov. On vas bode pošteno postregel z naravnim blagom. Cena belemn staremu vinu je 45c. galon in novemu pa 40c. galon; staremurnemu vinu 40c. galon in novemu črnemu po 35c. galon. Vse z posodo vred in manj kot 28 galon ne razpošiljam. Z uročilom pošljite polovico denarja naprej in drugo polovico plačate, kadar dobite vino. Vožne stroške naročnik sam plača. Prosim, naznanite natančni paslov kam naj vino pošljem. Za obilo naročil se to- plo priporočam posestnik vinograda **FRANK STEFANICH,** R. B. 7, bx 124, Fresno, Cal.

Iščem ANTONA JUVANČIČA. Pred 5. meseci je odšel iz Milwaukee, Wis. in sem slišal, da se nahaja nekje v Clevelandu, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje je, da mi naznani njegov naslov, ker sporočiti mu imam več važnih zadev. — John Frangesh, 256 Hanover St., Milwaukee, Wis. (5-9—12)

ANGLEŠČINA.

Mi poučujemo že peto leto angleščino potom dopisovanja. Dobri uspehi. Lahka metoda. Učite se doma. Pouk lahko traja šest mesecev. Pišite po pojasnila še danes. Šolnina nizka. Slovenska Korespondenčna Šola, 1380 E. 40th St., Cleveland, O. Prejšnji naslov: 6119 St. Clair Ave., S. B. 10.

NAŠ GOSPODAR.

edinj slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in večja za vse leto samo \$1.00. Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošlji denar na: **Naš Gospodar,** 2616 S. Lawndale Avenue, (10-8 v 2 d) Chicago, Ill.

Iščem svojega moža MIHAELA GOVEJKAR, kateri je odpotoval iz Trsta dne 27. julija. Torej preteklo je že 4 mesece in jaz še nisem nič čula o njem, zato sem v hudih skrbeh, da se mu kaj prigodilo med potjo. Nameraval je potovati v Chicago in preje je bil pa 10 let v Clevelandu pod imenom Kovčič. On je velike in močne postave, sivih oči, rumenih las in brk, nad čelom mu je precej las že izpadlo, ima podolgast obraz z dolgim tankim nosom. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga javi v uredništvu tega lista, ali pa naravnost meni; Marijana Govejkar, Dobračeva št. 64, pošta Žiri, Kranjsko, Austrija. (30-11—9-12)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1913.

Devetnajsti letnik "Slovensko Amerikanskega Koledarja" za leto 1913, katerega je izdalo in založilo naše uredništvo, je izšel; prepričani smo, da bodo vsi naši bralci po njem. Kakor vsako leto, se je potrudilo naše uredništvo tudi sedaj, da je Koledar kar se tiče vsebine, ilustracij in oblike skrbno urejen, vreden sovratnik dosejati izšlih koledarjev; zadovoljen bo vsak, kdor ga naroči. Koledar se odlikuje po bogati, raznovrstni, poučni in zabavni vsebini. Razn. koledarčnega čela obsega mnogo zelo zanimivih spisov. Popolna vsebina je sledeča: **Gb Novem letu.** — Leto 1913. — Zakoniti državniki z Zdrutenih držav. — Spominski dnevi. — Poštne prijateljine. — Nekoliko statistike. — Tri zelo važne stvari: pravica volitve in glasovanja, kako pridobiti homestead, kako dobiti patent. — Določba o parnih listih. — Primerjevanje toplomerov. — Avstrijski konzulati v Zdr. drž. — Konzulati Zdr. dr. v Avstro-Ogrski. — Plače vladarjev. — Kako se nastala imena severoamerikanskih držav. — Casovne razlike. — Naselniške določbe. **ČLANKI:** SLIKE IZ SVEMIRJA. (3 slike). Zanimiv spis iz zvezdsvetaja. **DRŽAVNI REŠILNI ZAVODI ZA RUDARJE.** (3 slike). Zelo zanimivo. **ZA OBLAST NA SREDNEM MORJU.** (5 slik). K laško-turški vojni. Zanimivo za vsakogar. **SLIKE IZ NASEGA ZVEZNEGA GLAVNEGA MESTA.** (3 slike). Zelo zanimiv popis Washingtona, D. C. **DAN DELA — LABOR DAY.** (Zgodovinski spis). **POTNE ČRTICE.** (6 slik). Piše Frank Sakser. **REVOLUCIONARNI ŠTRAJK.** (4 slike). K borbi tkalcev v Lawrence, Mass. **POVESTI:** BISER. (5 slik). Spisal Werner G. Smith. Iz življenja londonskih sleparjev. Vako zanimivo opet. **PRIPOSTI CLOVEK.** Spisal Bret Harte. Amerikanska povest. **Princ Cantacuzeme.** — Iz življenja amerikanskih gentilemov-zgodbe. **Azijska. Povez iz Galicije.** **ZVEZDE V PRAPORU.** — Silka iz zapada. **ZLATO IN ŽELEZO.** (5 slik). Povest iz življenja ameriškega šteta. **V MEHIKANSKI KOČI.** **NENAMERAVANA REVOLUCIJA.** **KRATKI SPISI POLJUĐNE VSEBINE:** — Nekaj o letiki. — Prva pomoč v nezgodah. — Uporaba telefona v raznih državah. — Dremavost. — Ceste z največjim prometom. — Moraki zalovi. — Kako čistimo ropote. — Ludsko štetje na Kranjskem. — Za hišo in dom. — Gospodarske drobtinice. — Pogodba za prevoznitvo v Ameriko iz leta 1817. **Med-čezda.** — Sadnje in druge konzerve. — Za večjo varnost potovanja na morju. — Navadni in oslovski kašelji. — Prvi dolar. — Zobje in zdravje. — Drob- tinski. Kazu navedenih članov in povesti vsebuje Koledar obširno. **SVETOVNO KRONIKO** s 23 slikami, med katerimi je razun drugih slika bodočega predsednika z družino, silke k popisu kultastrafe "Tita- nika" slika spisa ljubljanskega dr. Fran- Tavrčarja, ter silke balkanskih knezov. Vseh skupaj je teh kranjih slik v Svetovni kroniki 23, kakor zgoraj ome- njeno, v vsem Koledarju jih je pa 64. **ŠALA** obsega šest strani z več slikami. Vsakdo mora pripoznati, da je Koledar za leto 1913 v resnici krasna knjiga, ki stane samo 30 centov. Za ta denar jo pošljemo tudi v staro domovino. Koledar razpošiljamo sedaj, ne pozabiti, se sedaj naročiti na: **Naročila naslovite:** **GLAS NARODA,** 62 Cortlandt St., New York, N. Y. Ali pa: **FRANK SAKSER,** 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

ZASTONJ MOŽEM

50,000 KNJIZIC

Popolnoma Zastonj

Vsak moži bi moral nemudoma pisati po našo knjižico. Može, ki se nameravajo ženiti — bolni možje — možje, ki so udani pjančavanju, ponečevanju in raznim strastnim navadam — možje, ki so oslabljeni, nerazni in izčrpani — možje, ki niso zmogni za delo in ki ne morejo v polni meri uživati radosti življenja — ti možje bi morali pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove kako možje zastopajo svoja življenja, kako se nalezajo raznih bolezni in kako si zamorejo zopet pridobiti popolno zdravje, moč in krepost v kratkem času in po nizki ceni. Ako hočete biti možje med možmi, ta knjižica vam pove, kako priti do tega. Pove vam kako se zamerejo bolezni kakor

Želodčne Teskoče, Revmatizem, Bolezni Mehurja in Ledvic,

zastupljena kri ali stillis, triper, spolna nemoč, splošna izguba moči, gubitak moške kreposti, nočni gubitak, izgubljena moška sila, atrofijska, striktura, organske bolezni, boleznj jeter in posledice razuzdanega življenja hitro in stalno ozdraviti privatno doma v vsaji hiši.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno ZDRAVJE, MOČ in TELESNO KREPOST potom te brezplačne knjižice. Zaloga znanosti je, in vsebuje ravno tiste stvari, ki jih mora imeti vsak mlad ali star, bogat ali revan, samski ali oženjen in zdrav ali bolan mož. Ne zapravljajte denarja za razna maloverdna zdravila, štijajte poprej to knjižico skozinakož. Pribranila vam bo denar in vas potutila, kako zadobiti POPOLNO ZDRAVJE IN MOČ. Izpolnite, izrežite in pošljite nam še danes sledeči kupon, na kar dobitte v najkrajšem času to zanimivo knjižico POPOLNOMA ZASTONJ; mi plačamo tudi poštnino. — Mnogi grabeživi zdravniki skušajo ljudem večje svoje zdravje z tem, da pošiljajo na C. O. D. ali proti prejetju brez da jih kdo naroči. MI NIKDAR NE STORIMO TEGA. Ako pišete po knjižico, dobitte jo brez najmanjših obveznosti napram nam. **Pošljite nam vaše ime in naslov še danes.**

Kupon za Brezplačno Knjižico

Dr. J. OS. LISTER & CO., Aus. 200, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

GOSPODJE — Jaz trpim vled nolenzi, zato prošim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za moje, pokimne prave.

IME

ULICA in šte. ali Box

MESTO

OGLAS.

Velika izbira slovenskih grafonovskih plošč in vseh vrst grafonov. Istotako tudi ur, verziče in najrazličnejše zlatnine in srebrnine. Pišite po cenik, ki vam ga pošljemo zastonj in poštine prosto!

v. J. TERBOVEC & CO.
P. O. Box 25.
Denver, Colo.

WELLS FARGO & COMPANY.

Eden največjih ameriških denarnih zavodov. Glavnica 24 milijonov dolarjev. Obstoji šestdeset let. 8000 uradov po Zjedinjjenih državah, Canadi, Ataski in Mexiku.

DENAR SE POŠILJA NA VSE STRANI V EVROPI NAJNIZIJE CENE PO NAJMODERNEJŠIH NAČINIH V NAJKRAJŠEM ČASU.

Parobrodne tikete, zakonska dela, knjige in razne stvari. Po cene in zalepke pošite nam
51 Broadway, New York City
Wells Fargo & Company
Express

KOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČENJEŠI DNEVNIK.

Nenavadna bolezen.

Mnogo ljudi je podvrženih napadanju nenavadnih bolezni, vzroka teh se ne more tolmачiti. Pride nenadoma brez vsih znakov in naredi dotičnika nesposobnega za delo, utrujenega in slabega. Taka bolezen prihaja navadno vsled kakega nereda prebave. Zamore nastati radi bolezni v želodu, jetrah ali črevesih, slabi krvi ali slabih živcev. Take osebe večkrat poskušajo razne zdravila, kakor na primer pilule, decoti ali močje žganja, toda brez vsakega uspeha. To kar one potrebujejo je to znanu zdravilo, ktero vpliva na vse prebavne organe,

IZKUPI CELO TELO IN KREPI CELO TELO, NAREDI BOGATO KRI, UREDI PREBAVO.

To zdravilo, ktero morejo rabiti vsi člani družine in ktero vi morete rabiti v vsih slučajih, če s slabo počutite, je dobro poznano

TRINERJEVO AMERIŠKO ELIXIR GRENKO VINO.

To naravno zdravilo, ktero je narejeno iz grenkih zelišč in rudečega vina, ima široko polje delavnosti, ker ima zdravilno moč v nerednostih prebavnih organov, kteri so temelj zdravja celega telesa. To zdravilo morate rabiti pri

BOLEZNIH ŽELODCA IN ČREVES, ZAPRTIJI IN NJE POSLEDICI, VEČKRATNEM GLAVOBOLJU, REUMATIČNIH NAPADIH, NEURALGIJI IN NERVOZNOSTI, MNOGIH ŽENSKIH BOLEZNIH, KOLIKIH IN KRČIH, VZDIGAVANJU IN KOVCANJU

in pri vseh takih bolezni, pri kterih je znak bolezni, izguba teka in slabost.

V LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Vladar sveta.

ROMAN.

Spisal Aleksandar Damas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Terić.

Edmond Dantes, Grof Monte Christo.

Dve uri pozneje je sedel lord v sobi, ki si jo je bil zase pripravi in si smel razen njega, nikdo vstopiti vanjo.

Nad rudečim plamenom je stala mala skodelica in v njej je šumela rumena masa, ki se je od časa do časa skupljala v temne pene; lord jih je odzvalnil in spravljal v drugo posodo.

Lord je zarudelega obraza izlil vsebino na podolgast krožnik. Zopet je dal v skledico en kos in ponovil prejšnji poskus.

"Brez vsake zmotne", je rekel naposed, "zlato je, čisto zlato!"

"Kaj je res čisto zlato, Edmond?" je vprašal mehak, lep zvenel glas in nežna roka ga je objela okoli vratu.

"Ti Haydee?" je rekel in se mirno obrnil.

"Saj nisi hud če sem ti svidela? Ko si me pripeljal sem, si rekel, da so mi odprta vsa hišna vrata, da lahko s teboj govorim kadar hočem."

"Da, Haydee", je odzval lord s tako mehkim smehljajem, da bi ga nikdo od njega ne pričakoval, "in še sedaj pravim."

"Toraj Edmond, kje si bil cel čas, da te ves dan nisem videla?"

"Res je", se je prestrašil lord, "nič nisem bil pri tebi!"

"Misliš sem si: vedeti moraš kaj dela, zaraditega sem prišla k tebi!"

"Hvala ti", je rekel lord ginjeno in ji poljubil roko. "Saj bi prišel pa me je mlad Španec zmotil. Sedaj, Haydee ti moram povedati drugače sporočiti. Ali si videla zlato?"

"Da, gospod in ljubimec!" se je nasmehnila: "Pa saj nisi postal čarovnik?"

"Tega zlata nisem naredil, ne iznašel, prinesel sem ga samo na dan. Toda to se ni vse!"

"Toraj v nameravam vodnjaku si dobil zlat studence?"

"To je bila samo preteza. Vse ti povem, Kaj se še spominjaš, ko sva na najini poti iz New Orleansa naletela na moza, ki je bil pol podoben mrtvecu, kakor živemu človeku. Vročje je pripekalo sonce na razbeljeno kamenje, nikjer zelene bilke, nikjer studenca, nikjer hladnega grmčiča. Zdelo se mi je, da mi mora zavrteti moja mrzla kri. Za kamenjem sva zaslišala vzdih. Skočil sem iz voza, zagledal človeka, okostnjak. Oči so bile globoko v votlinah koža je bila nagubana, in malo je manjkalo, pa bi lahko razločil vsako njegovo kost."

"Gospod", je rekel in poskušal vstati. "Poslanec božji ste. Dajte mi požirek vode!"

"Vode! sem mu odvrnil. "V tej puščavi? ali veste, da je tukaj voda večje vrednosti, kakor tekoče zlato?"

"Vem", je rekel in me pogledal z neopisljivim pogledom. "Za vsak požirek vode dam vedro čistega zlata."

Sel sem in mu dal kozarec z vinom nameramam vode. Vzel ga je v roko, kakor se oprime potapljačji slamanate bilke in ga vžpil. Vzel sem ga na voz in mu dal neko sredstvo misleč, da bo ozdravil. Čez pol ure me je poklical."

"Vem, da moram umreti", je rekel z obupanim glasom. "Vse se mi izmed vseh najbolj dopadate, zatoraj vas bom obdaril, kakor bi vas niti kralj ne mogel. Jaz sem bogatejši kakor vsi svetovni kralji, bogatejši od indijskega vladarja."

"Stresel sem se. Mislil sem, da je blazen. Spomnil sem se pa na onega duhovna Faria stvarnika moje sreče, o katerem sem ti že pravil Haydee."

"Spominjam se", je rekla Haydee in pokimala z glavo.

"Tudi on je tako govoril, tudi o njem so mislili, da je blazen. Ubogi Faria!" je zavzdihnil lord. "Dovolj, jaz se mu nisem smejal, jaz sem mu vrjel. Vprašal sem nesrečnega, kako da je prišel v tak položaj nazivlje svojemu bogatstvu. Zavzdihnil je."

"Gospod", je rekel potem, "to so božja pota! Jaz sem Nemeč, moje ime je Balthing. Imel sem ženo, otroka, službo in kruh; zlodji me je navdahnili, da sem zahrepenel po bratovi ženi, ujeja pa ubil. Pobežnil sem preko morja v Ameriko. Leti in leta sem živel na vzhodu pa so se mi pristudili ljudje, nisem mogel videti, če sta bila mož in žena srečna. Gnalo me je v puščavo, v samotno. Šel sem v Kalifornijo, tam sem delal in si služil z drugimi trpinji vsakdanji kruh. Slučajno sem nekaj hotel zakopati mošnjo zlata in tisti slučaj bi me naredil za svetovnega gospodarja, če bi živel še danes. Našel sem zlato, čisto zlato. Po padla me je blazna želja še enkrat živeti. Bil sem bogatejši od Kreza, bogatejši od vseh kraljev. Sijaj zlata je udušil pekočo vest. Lahko bi se vrnil k svoji ženi, k otrokom, lahko bi jih osrečil. Obenem me je pa navdal blazen strah, da bi kedo ne zvedel za mojo skrivnost. Vzel sem seboj šest kosov, hotel sem v New Orleans, da bi si nakupil vse potrebno. Še istega dne sem se napotil. Do tukajšnje puščave sem imel srečo. Nisem pomislil, da je sedaj tak čas, ko ni tukaj ne vode, ne človeka. Drugim se nisem hotel pridružiti, ker govorim v spanju in sem se bal, da bi na ta način ne izdal skrivnosti. Pred petimi dnevi sem začutil želo in lakoto. Pri onem kamnu, kjer ste me našli, sem obležal. Moja moč je strla. Vem, da moram umreti kakor najbogatejši človek na zemlji, vem pa tudi da je to kazen božja."

"Padel je nazaj. Videl sem že žalostnejše prizore, toda ta me je stresel."

"Stoj!" je zaklical. "moja skrivnost ne sme v meni umreti. Vi ste moj rešitelj, če vsaj hoteli ste biti. Nebo vas je pripeljal k meni. Idite v Kalifornijo. Tam je gora, imenovana "Gora hrepnja", ker vsak, kdor jo vidi, zahrepeni po njej. Od vzhodne točke gore korakajte sto korakov proti severu; tam so štiri kamni zloženi v četverkot. Med njimi začnite kopati in našli boste zlato, ved zlata kakor ga ima katerikoli na svetu. Samo ne če se žive, jim dajte del zaklada. Pri sebi imam listine, kjer boste razvideli, odkod da sem in vse kar potrebujete za izvršitev oporoke."

"Glas mu je postajal nejasen in začelo se mu je bloditi. Četrtr ure za tem je bil mrtev. Saj se spominja da sva ga zakopala v puščavi, Haydee. Priprost kamen označuje mesto njegovega spanja."

"Prišel sem v Kalifornijo, našel sem "Goro hrepnja", našel oni štiri skale. Po noči sem kopal in našel zlato. Kopal sem na drugih krajih in povsod zlato. Vedel sem, da je imel mož prav, ko je rekel, da bi bil lahko najbogatejši izmed vseh. Tudi jaz vem se bal svojih ljudi. Stene jamne sem pustil obiti z deskami. Šele danes sem vzel nekaj kosčkov in jih preiskal. Zlato je, čisto zlato in jaz sem dvakrat, trikrat bogatejši kakor sem bil prej!"

"In že sedaj so te imeli za najbogatejšega", je rekla Haydee. (Dajle priložnost!)

Slov. Delavska Podporna Zveza. Vstanovljena dne 16. avgusta 1908. Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa. GLAVNI URADNIKI: Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1 Conemaugh...

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA S. D. P. ZVEZE. PREMENZE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDENIH DRUŠTVIH SLOV. DEL. POPP. ZVEZE. Za mesec oktober 1912. "Boritelj" št. 1 Conemaugh, Pa. Sifer Marija cest. št. 3158, 3. odd.

SUSPENDIRANI: "Boritelj" št. 1 Medveščak Franc. 833. "Jedinstvo" št. 7 Orban Matevž 134. "Planiški raj" št. 8 Klopčič Karol 214. "Zavedni Slovence" št. 9 Povešek Mihael 2123. "Danica" št. 12 Bašk Franc 1723. "Večernica" št. 13 Jandročič Stjep 2613. "Moj Dom" št. 14 Leginja Matija 2580. "Zvon" št. 18 Murn Josip 1441. "Sokol" št. 21 Brinar Filip 2535. "Slovenski bratje" št. 22 Tomazič Ivan 987. "Slovenska zastava" št. 23 Šterbec Mihael 1325. "Ljubljana" št. 24 Planarič Franc 61. "Delavec" št. 25 Gosar Ivan 1797. "Mirosljub" št. 27 Sifnar Luka 1738. "Jutranja zarja" št. 29 Stepišič Blaž 824. "Sloga" št. 31 Jugo Josip 251. "Zeleni vrh" št. 32 Terčič Franc 1217. "Slovenska zastava" št. 33 Dožnar Franc 2919. "Ljubljana" št. 37 Juriša Ivan 3928. "Sokol" št. 39 Jenko Ivan 1313. "Mladi Slovence" št. 42 Zupančič Ivan 183. "Mladi Slovence" št. 45 Gali Franc 2596. "Clevelandke" Slovenke št. 49 Kuzar Frančiška 2107. "Planinska Vijolica" št. 50 Mohar Alojzij 2646.

ZOPET SPREJETI: "Boritelj" št. 1 Fine Josip 10. "Zavedni Slovence" št. 4 Zgajnar Dragutin 963. "Sloga" št. 31 Grabar Franc 2098. "Jutranja zarja" št. 41 Mešedec Franc 1427. "Mladi Slovence" št. 42 Zupančič Franc 772. "Clevelandke" Slovenke št. 49 Kuzar Franc 2512. "Delavec" št. 51 Plesničar Jurij 1802. "Karl Učekar" št. 54 Furlan Franc 2299. "Zensko društvo Sokol" št. 62 Taussek Marija 3013. ČRTANI: "Moj Dom" št. 14 Barak Anton 2581. "Slovan" št. 15 Kos Peter 895. "Slovenski bratje" št. 25 Korešić Vincenc 1128.

"Jutranja zarja" št. 29. "Sloga" št. 31. "Boritelj" št. 37. "Jutranja zarja" št. 41. "Delavec" št. 51. "Moonrunski Trojn" št. 60. "Zensko društvo Sokol" št. 62. "Zavedni Slovence" št. 9. "Bratstvo" št. 16. "Zdrušeni Slovence" št. 19. "Slovenski bratje" št. 23. "Delavec" št. 25. "Edinost" št. 34. "Zdrušitelj" št. 36. "Mladi Slovence" št. 42. "Karl Učekar" št. 54. "Zensko društvo Sokol" št. 62.

Pozor, rojaki! Dobili sem iz Washingtona svojo zdravo... Zemljevid balkanskih držav je dobiti po 15c. komad. Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street, New York

RED STAR LINE. Plovitba med New Yorkom in Antwerpom. Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z brzoparniki na dva vijaka. LAPLAND 18,694 ton. FINLAND 12,185 ton. KROONLAND 12,185 ton. VADEKLAND 12,018 ton. ZEELAND 12,185 ton.

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI DOLARJE. COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE. Francoska parobrodna družba. Direktna črta do Havre, Pariza, Ovice, Inomosta in Ljubljane. Poštni Ekspres parniki so: "LA PROVENCE", "LA SAVOIE", "LA LORRAINE", "FRANCE".

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK. Parniki odplujejo od sedaj naprej redno ob četrtkih in pristanišča št. 57 North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y. "LA LORRAINE" 12. nov. 1912. "FRANCE" 19. dec. 1912. "LA PROVENCE" 26. dec. 1912.

Avstro-Amerikanska črta (preje bratje Cosulich) najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate. Nevi parnik na dva vijaka "MARtha WASHINGTON". Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Redom. Cene vožnj. istov iz New Yorka za III. razred so: TRSTA 33.00, LJUBLJANA 33.00, BEKE 33.00, ZAGREBA 34.20, KARLOVOA 84.25. Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.